اولین و یگانه روزنامه تخصصی معدن و صنایع معدنی ایران

روزگار معدن

www.Madandaily.com

دوشنبه ● ۲۹ فروردین ۱۴۰۱ ● ۱۶ رمضان ۱۴۴۳ ● ۱۸ آوریل ۲۰۲۲ ● سال پنجم ● شماره ۸۲۲ ● ۸صفحه ● قیمت ۳۰۰۰ تومان

ماجرای نابسامانی حقوق دولتی معادن

یکی از منابـع درآمدی که می‌تواند به توسـعه معادن منجر شـود حقوق دولتی معادن اسـت اما در مسـیر اشـتباه هزینه می‌شـود و به منبع درآمد دولت تبدیل شده است از سویی دیگر از نحوه پرداخت تا محاسـبه حقوق دولتی چالش‌های اساسـی وجود دارد که به گفته کارشناسان با عملیاتی شدن سامانه‌های هوشمند اشکالات مربوط به محاسبه و اخذ حقوق دولتی معادن برطرف و هزینه کرد.

۲

عوارض سنگ‌اندازی در صادرات

وضع عوارض صادراتی بر سراسر زنجیره فولاد در شرایط فعلی سیاسـتی معکوس از سـوی دولت برای بازار فولاد به شـمار می‌رود. این در حالی‌است که برخی کارشناسان معتقدنـد جنگ بین اوکراین و روسـیه دروازه‌های جدید صادراتی را به روی ایران باز کرده و دولت برای جلوگیری از صـادرات بی‌رویـه و کمبود عرضـه در بازارداخلی این تصمیم را گرفته است.

۴

یادداشت ها

کمبود تجهیزات بلای خانمانسوز معدن

۳

تلخ و شیرین اصلاحات ارزی

۷

تیتر روز

معدن در پیچ وخم واردات تجهیزات

یکـی از مهم‌تریـن دغدغه‌های فعـالان صنعتی، سطح کیفیت مواد اولیه است. معادن به‌عنوان حلقه نخسـت صنایع و تامین‌کننده مواد اولیه بسیاری از کارخانجـات صنعتی در این چرخـه نقش مهمی را ایفا می‌کننـد. به‌عبارت دیگر، میـزان کیفیت مواد معدنی اسـتخراجی از معادن و فـرآوری آنها، مورد مناقشـه نه‌تنها صاحبان صنایع بلکه فعالان معدنی نیز هسـت. معدنکاران و فعـالان معدنی مهم‌ترین دلیل بهره‌وری نامناسـب از معادن را نبود تجهیزات و ماشـین‌آلات معدنی مناسب و پیشـرفته معرفی می‌کنند. همچنین نبود فهرسـت بهای خدمات در بخش معدن و سنگین بودن هزینه تامین تجهیزات، معضل مرتبط دیگری اسـت که از نبود دستگاه‌های معدنـی بـه تعـداد و کیفیت مناسـب سرچشـمه می‌گیرد.درباره شـرایط فعلـی تجهیزات موجود در معادن و راهکارهای رفع این مشکل، «روزگارمعدن» با مجید امیری، فعال معدنی به گفت‌وگو پرداخته که در ادامه شرح آن را می‌خوانید:

۳

«روزگارمعدن» اثرات تغییر نرخ ارز محاسبه ارزش گمرکی را بررسی کرد

کمر تولید خم می‌شود

۷

سرمقاله

وعده‌های بی‌سرانجام برای تنظیم بازار

علی‌محمد ابویی
نایب رئیس انجمن نوردکاران

در طـول ماه‌هـای گذشـته سیاسـت‌گذاران و تصمیم‌گیران دولت سـیزدهم وعده‌های بسیاری مبنی بـر تنظیم بازار مطرح کرده‌اند؛ هرچند در عمل مسـیر متفاوتـی در پیـش گرفته‌انـد. بـه بیانی دیگـر، میان سیاسـت‌های مطرح‌شده از سوی دولت و به‌ویژه وزارت صنعـت، معـدن و تجارت بـا عملکرد فعـالان صنعتی، تطبیقـی وجود ندارد. به‌عنوان مثال، ۶ فروردین سـال جاری، در شـرایطی که بازار خریدوفـروش محصولات فـولادی هنـوز آغـاز بـه‌کار نکـرده بـود، دو شـرکت فولادی کـه به نوعی وابسـته به دولت هم هسـتند، با عرضـه میلگرد در بـورس کالا، قیمت ایـن محصول را در بـورس افزایش دادند. یعنی دولت از یک‌سـو وعده کنترل قیمت فـولاد و محصولات فولادی را می‌دهد اما در عمل شـرکت‌های وابسته به دولت، خود زمینه گران شـدن فولاد را فراهم می‌کنند. دولت وعده ارزان‌شدن قیمـت میلگرد تـا ۹ هزار تومـان را داده بـود، این در حالی است که شـمش فولاد با احتساب ارزش‌افزوده با قیمت ۱۷۰۰۰ تومان در اختیار تولیدکنندگان محصولات طویل فولادی قرار می‌گیرد؛ بنابراین شـاهد روند رو به رشـد قیمت محصولات فولادی در بـازار برخلاف وعده مسئولان هستیم. وابستگی قیمت فولاد در بازار داخلی به بهای فروش این فلز اسـتراتژیک در بازارهای جهانی و همچنیـن قیمت ارز، مهم‌ترین علت رشـد روزافزون قیمت محصولات فولادی است.

ادامه در صفحه ۲

برنامه‌های شورای عالی فرهنگی شرکت فولاد خوزستان در ماه مبارک رمضان

مسابقه حفظ جزء سی قرآن کریم برای کارکنان و خانواده‌های محترم آنان در نظر گرفته شـده اسـت و عزیزانی در طول مـاه مبارک رمضان فرصت حفظ دارند، می‌توانند در این مسابقه شرکت نموده و پس از عید سعید فطر این مسابقه به صورت حضوری برگزار می‌شود.

به گزارش روابط عمومی حجت‌الاسـلام موسی بهاءالدینی عاملی دبیر شـورای عالی فرهنگی در گفـت و گو با خبرنگار روابـط عمومی اظهار داشـت: شـورای عالی فرهنگی برای آشنایی بیشـتر کارکنان و خانواده محترم آنان با توجه به حجم بالای برنامه‌های فرهنگی و برای بیشـترین بهره‌گیری از فضای مجازی، کانال فرهنگی فولاد خوزستان در پیام‌رسان آی‌گـپ که نزدیک بـه ۶هزار تن از خانـواده فولاد عضـو دارد را برای اطلاع‌رسانی برنامه‌های فرهنگی فعال نموده است.

وی در ادامـه از پخـش و بارگذاری روزانه یک جزء قـرآن در ابتدای صبح، اجرای برنامه به رنگ خدا در قالب بیان احکام روزه، حدیث، فواید و بـرکات روزه به صورت صوت و پادکسـت، یک آیـه یک پند در قالب پخـش صوت و یا فیلم، تفسـیر آیاتی از قرآن با بیـان مواردی همچون شـکرگزاری، صبر، ایثار، نظم و خدمت بر اساس کدهای اخلاقی، ترویج فضایـل مقام ولای مـولا امیرالمومنین(ع) در ماه منتسـب به ایشـان، دوره‌های آموزشی، منابر و تبلیغات محیطی در کانال فرهنگی خبر داد.

بهاءالدینی افزود: مسـابقه‌ای حفظ جزء سی قرآن کریم برای کارکنان و خانواده‌های محترم آنان در نظر گرفته شـده است و عزیزانی در طول ماه مبارک رمضان فرصت حفظ دارند، می‌توانند در این مسـابقه شرکت نموده و پس از عید سـعید فطر این مسـابقه به صورت حضوری برگزار می‌شـود. البته به ۱۰ درصد از شرکت‌کنندگان، هدیه کمک هزینه سفر مشـهد مقدس اهدا می‌گردد. همچنین، مسـابقه اذان و مناجات‌خوانی فرازهایـی از دعای افتتاح در قالب فایل صوتی سـه دقیقه‌ای به صورت مجازی برگزار در این ماه برگزار می‌شـود که به ۵ نفر اول کمک هزینه سفر زیارتی مشهد مقدس اهدا می‌شود.

وی با اشاره به راه‌اندازی دفتر پاسخگویی به سوالات اعتقادی و مسائل شـرعی گفت: این دفتـر در ایام ماه مبارک رمضان بـه صورت تلفنی و پیامکی و با حضور ائمه جماعات و روحانیون شرکت، پاسخگوی سوالات اعتقادی و مسائل شرعی خواهد بود.

دبیر شورای عالی فرهنگی ادامه داد: طرح خانه بهشتی شامل: برنامه‌ای بـرای پدران و مادران خانواده فولاد به صورت مشـاوره مذهبی، آموزش روخوانی قرآن، تفسـیر قرآن کریم و نهج‌البلاغه، کلیپ و پادکسـت‌های فرهنگـی، تربیتـی و تغذیه در ماه مبارک رمضـان و همچنین طرح نور چشـمی برای فرزندان کارکنان، شامل: قصه‌های قرآن، اخلاق در قرآن، آموزش قرآن کریم و مطالب جذاب فرهنگی مذهبی نیز انجام می‌شود.

وی یادآور شد: طرح تلاوت یک جزء قرآن به صورت روزانه در مسجد شـرکت و نمازخانه ها قبل از نماز ظهر و عصر و طرح ۱۵ دقیقه با قرآن در قالب تفسـیر آیات فرهنگی و اخلاقی در مسجد و نمازخانه ها بعد از نماز عصر به وسیله‌ی ائمه جماعات و طرح سوال از مطالب منبر و اهدای هر روز یک هدیه به حاضرین انجام می‌شود.

دبیر شـورای عالی فرهنگی گفت: محفل انس با قرآن در صورت تایید کمیته مقابله با کرونا در ایام میلاد امام حسـن مجتبی(ع) در دویسـت دستگاه برای کارکنان و خانواده‌های محترم آنان برگزار می‌شود.

وی تصریح نمود: طرح اکرام و کمک مومنانه در قالب اهدای بسته‌های معیشتی به خانواده‌های کم برخوردار حاشیه شرکت با مشارکت کارکنان به این صورت که در پرتال شـخصی گزینـه کمک مومنانه با درج مبلغ معین به صورت اختیاری انجام خواهد شد.

بهاءالدینی گفت: مراسـم احیا سه شب لیالی قدر در مجتمع دویست دسـتگاه به همراه پذیرایی و اطعام سحری برای ساکنان منازل سازمانی نیز از دیگر برنامه‌های ماه مبارک رمضان است.

وی همچنیـن از برگزاری نمایشـگاه قرآن و محصـولات فرهنگی در مسجد مرکزی به همراه تخفیف برای کارکنان و نصب بنرهای پیام قرآن با محتوای (شـکرگزاری، صبر، ایثار، نظم و خدمت و...) در سطح شرکت و مجتمع دویست دستگاه خبر داد.

دبیر شورای عالی فرهنگی در پایان ابراز امیدواری نمود خانواده بزرگ فولاد خوزسـتان با توکل بر خداوند متعال هر چه بیشـتر از برکات ماه مبارک رمضان بهره‌مند شوند.

ماجرای نابسامانی حقوق دولتی معادن

عکس: روزگار معدن

گروه معدن

یکی از منابع درآمدی که می‌تواند به توسعه معادن منجر شود حقوق دولتی معادن است اما درمسیر اشتباه هزینه می‌شود و به منبع درآمد دولت تبدیل شده است از سویی دیگر از نحوه پرداخت تا محاسبه حقوق دولتی چالش‌های اساسی وجود دارد که به گفته کارشناسان با عملیاتی شدن سامانه‌های هوشمند اشکالات مربوط به محاسبه و اخذ حقوق دولتی معادن برطرف و هزینه کرد آن براساس قانون انجام خواهد شد.

جای خالی شفافیت

آقای محمدتقی رادمان، کارشناس حوزه معدن در نشست تخصصی با موضوع بررسی حقوق دولتی معادن که در خبرگزاری صداوسیما برگزار شد گفت: شفاف نبودن نحوه پرداخت و هزینه کرد حقوق دولتی معادن و فقدان کنترل لازم بر پرداخت‌ها باعث شده تا توزیع و هزینه کرد حقوق دولتی معادن براساس قانون انجام نگیرد.

وی افزود: بخش معدن با ۴۸ چالش اصلی و ۱۲۰ چالش فرعی مواجه است که مشکلات مربوط به حقوق دولتی معادن تنها یکی از آنهاست و این موضوع خود مجموعه‌ای از چالش‌ها را در بر می‌گیرد. وی با بیان اینکه یکی از مهم‌ترین رفع تکلیف‌هایی که در حوزه حقوق دولتی معادن صورت گرفته است مربوط به تبصره ۶ ماده ۱۴ قانون معادن است، افزود: در تبصره ۶ ماده ۱۴ قانون اصلاح قانون معادن مصوب ۱۳۹۰، دولت مکلف شده است ۱۵ درصد از حقوق دولتی وصولی را به اعتبارات همان استانی اضافه کند که حقوق معادن را از آن وصول کرده است، به طوریکه همه این اعتبار برای ایجاد زیرساخت و رفاه و توسعه شهرستان‌های معدنی آن استان اختصاص یابد، تاکنون این حقوق وصولی براساس این تبصره به استان‌ها تخصیص نیافته و در این رابطه نیز کسی پاسخگو نیست که چرا تخصیص براساس قانون صورت نگرفته است.

از محاسبه تا پرداخت حقوق دولتی

این کارشناس حوزه معدن نحوه محاسبه و پرداخت حقوق دولتی معادن را یکی دیگر از چالش‌های معدنی در حوزه حقوق دولتی معادن عنوان کرد و گفت: در بحث پرداخت‌ها سه ایراد اساسی شامل مشکلات مربوط به کنترل صحت واریزی ها، محاسبات مربوط به حقوق دولتی و خسارت تاخیر و تعویق در پرداخت وجود دارد که هر کدام از آنها جداگانه جای بحث دارد.

وی افزود: به طور مثال، در بحث کنترل واریزی ها، چون نظارت دقیقی وجود ندارد و فرآیند آن شفاف نیست امکان جعل اسناد مربوط به واریزی‌ها وجود دارد و یا در بحث خسارت تاخیر، چون به صورت دستی انجام می‌شود، فرآیند آن زمان بر شده و معمولا به درستی انجام نمی‌شود. رادمان با بیان اینکه در بحث تعویق پرداخت یکی از مشکلات اصلی مربوط به نرخ کارشناسی جریمه تعویق است، گفت: نرخ جریمه تعویق معمولاً غیر کارشناسی و بسیار پایین‌تر از نرخ سود بانکی است و حدود یک درصد حقوق دولتی معادن است، به همین دلیل فعال معدنی ترجیح می‌دهد به جای پرداخت حقوق دولتی، جریمه تعویق را بپردازد که رقمی بسیار پایین‌تر از نرخ حقوق دولتی می‌شود.

۹۱درصد معوقات مربوط به ۳ استان

وی با بیان اینکه ۹۱ درصد معوقات حقوق دولتی معادن مربوط به سه استان کرمان، خراسان رضوی و یزد است، افزود: بررسی‌های صورت گرفته نشان می‌دهد بدهی معوق حقوق دولتی معادن تا پایان سال ۹۹ حدود ۲۴ هزار میلیارد تومان بوده، اما تنها ۱.۸ هزار میلیارد تومان آن که معادل ۸ درصد از مطالبات حقوق دولتی می‌شود، وصول شده است.

رادمان همچنین ایرادات مربوط به محاسبات را در ۸ محور خلاصه کرد و افزود: این ایرادات شامل عوامل مختلف تأثیرگذار مانند عیار، مقیاس و ...، نبود وحدت رویه در اعمال این عوامل، محاسبه بدون حضور نرم افزار، تاثیر منفی رابطه بهره بردار و مسئول فنی در اعلام احجام و استخراج بیش از ظرفیت واقعی مندرج در گزارشات، ضعف در پرورش مهندسان ناظر ماهر، نداشتن سامانه هوشمند و ضعف نظارتی، تاخیر در محاسبه و ابلاغ نرخ پایه و خطای فاحش در آمار و اطلاعات استخراجی مواد معدنی و نبود سامانه بهایابی مناسب می‌شود. عضو هیات مدیره سازمان نظام مهندسی معدن استان تهران تاکید کرد: تا وقتی که این ایرادات پابرجا باشد، نمی‌توان انتظار داشت نظام محاسبه، وصول و هزینه کرد حقوق دولتی معادن به درستی صورت گیرد و راه‌حل عاجل و اساسی آن نیز، استفاده از روش‌های هوشمند محاسبه و اخذ حقوق دولتی معادن است که سایر کشورهای دنیا نیز آن را تجربه کرده‌اند و اغلب مشکلات آنها در این موضوع حل شده است.

ضرورت بهره گیری از تجربه کشورهای دیگر

وی استفاده از تجربه دیگر کشورها را در حل مشکلات حقوق دولتی معادن لازم و مفید دانست و گفت: به طور کلی در دنیا ۵ روش برای محاسبه و پرداخت حقوق دولتی معادن شامل مالیات براساس واحد وزن یا حجم تولید ماده معدنی، مالیات براساس ارزش تجمعی ماده معدنی بدون در نظر گرفتن سود و زیان، مالیات براساس سود یا زیان تجمیعی، روش ترکیبی که سه مورد قبلی را شامل می‌شود و روش هوشمند است که بهترین آنها پنجمین روش است و در دنیا استفاده می‌شود.

رادمان اضافه کرد: به غیر از روش هوشمند، هر کدام از روش‌های دیگر محاسبه و اخذ حقوق دولتی معادن ایراداتی دارد، اما روش هوشمند، چون بدون دخالت انسانی صورت می‌گیرد، توانسته همه ایرادات را در این حوزه مرتفع کند.

وی گفت: در کشور ما نیز نرم افزارها و سامانه‌های هوشمند برای این موضوع طراحی شده است، اما تاکنون مورد استفاده قرار نگرفته و امیدواریم در دولت سیزدهم این موضوع مورد توجه قرار گیرد تا اشکالات مربوط به محاسبه و اخذ حقوق دولتی معادن برطرف و هزینه کرد آن براساس قانون انجام گیرد.

سخن پایانی

بهره گیری از تجربیات کشورهای دیگر می‌تواند راهی برای عبور از چالش‌های بخش معدن باشد متاسفانه در ایران دخالت دولت در تمام بخش‌های اقتصادی به وضوح دیده می‌شود و روش‌های سنتی مدیریت همچنان به قوت خود باقی است این موانع داخلی در حالی رو به افزایش است که تحریم‌ها هم برای فعالیت‌های اقتصادی سایه افکنده است بدین ترتیب با حذف خودتحریمی و بکارگیری از تکنولوژی نوین می‌توان اقتصاد را نجات داد.

سرمقاله

وعده‌های بی‌سرانجام برای تنظیم بازار

ادامه از صفحه اول

چالشی که فشارهای ناشی از آن را تولیدکنندگان محصولات نهایی به‌ویژه در بخش خصوصی و واحدهای کوچک‌تر متحمل می‌شوند.

علاوه بر این، مردم به‌عنوان مصرف‌کننده نهایی برخی از محصولات فولادی، تحت‌تاثیر این شرایط قرار خواهند گرفت.

این درحالی است که فولادسازان یا تولیدکنندگان شمش به‌ویژه واحدهای بزرگ، از انواع حمایت‌های دولتی در مسیر فعالیت خود برخوردار بوده و هستند. در واقع این مجموعه‌ها برنده این شرایط خواهند بود.

در چنین شرایطی، شاهد هستیم که در برخی هفته‌ها، تفاوت قیمت میان شمش فولاد و محصول نبشی در رینگ معاملاتی بورس کالا به حدود ۲۰۰ تومان می‌رسد. بدون تردید تولید در این فضا با سوددهی همراه نیست.

علاوه بر این، بسیاری از سیاست‌های تدوین‌شده توسط دولتمردان و سیاست‌گذاران، جانبدارانه طراحی شده‌اند.

توجه به این نکته ضروری به‌نظر می‌رسد که سیاست‌های قیمت‌گذاری محصولات مختلف از جمله فولاد را دولت تعیین می‌کند.

بنابراین دولتمردان نمی‌توانند با انتقاد نسبت به شرایط و گرانی، بخش خصوصی یا تولیدکنندگان مستقل را مسئول این گرانی‌ها بدانند یا با فرافکنی بار مسئولیت را به دوش تولیدکنندگان بیندازند.

در همین حال باید تاکید کرد در شرایطی که تولیدکنندگان محصولات پایین‌دستی فولاد، هیچ اختیاری در روند قیمت‌گذاری محصولات خود ندارند، صنایع بالادستی فولاد جزو سهامداران بورس کالا هستند، از این‌رو در سیاست‌های قیمت‌گذاری این زنجیره دخیل هستند.

در ادامه باید خاطرنشان کرد در طول یک سال گذشته قیمت تمامی نهاده‌های تولید و عوامل موثر بر تولید همچون نرخ فروش مواد اولیه، کرایه حمل‌ونقل، انرژی مصرفی برای تولید محصولات فولادی و... رشد قابل‌توجهی داشته؛ بنابراین عملکرد دولت خود عامل اصلی گرانی است.

در همین حال متاسفانه با وجود تمام چالش‌هایی که بر عملکرد صنایع سایه افکنده اما هیچ گوش شنوایی برای مشکلات ما وجود ندارد و هیچ تعاملی میان فعالان بخش خصوصی با مدیران جدید دولت سیزدهم به‌ویژه در وزارت صنعت، معدن و تجارت نیست.

در چنین شرایطی، مدیران و سیاست‌گذاران نگاهی همه‌جانبه به این شرایط ندارند و نمی‌توانند راهکاری کارآمد برای رفع مشکلات این بخش بیندیشند.

در حال حاضر، صنعت فولاد جهان تحت‌تاثیر حمله نظامی روسیه به خاک اوکراین قرار گرفته است. روسیه و اوکراین هر ۲ جزو تولیدکننده‌های بزرگ فولاد هستند.

علاوه بر این، قیمت انرژی و نفت نیز تحت‌تاثیر این تنش‌ها به‌شدت افزایش یافته است. با این وجود انتظار می‌رود این تنش‌ها، عملکرد فولادسازان داخلی را متاثر نکند.

در واقع گره‌زدن قیمت فولاد در بازار داخلی به این تنش‌های جهانی، اشتباه و بی‌دلیل است و انتظار می‌رود قیمت فولاد در بازار داخلی از قیمت صادراتی همین محصولات متفاوت باشد؛ بدین‌ترتیب امکان کنترل بازار وجود دارد. از مجموع بررسی شرایط می‌توان اینطور نتیجه گرفت که عزمی جدی در دولت برای تنظیم بازار فولاد وجود ندارد.

اجرای ۷ طرح پژوهشی توسط ایمیدرو

مدیر بهداشت، ایمنی، محیط‌زیست و انرژی ایمیدرو گفت: این سازمان، اجرای ۷ طرح پژوهشی در حوزه بهداشت، ایمنی، محیط‌زیست و انرژی را طی سال ۱۴۰۰ شروع کرده و در حال انجام است.

به گزارش روابط عمومی ایمیدرو، امیر ولدخانی اظهارکرد: طرح‌های پژوهشی-کاربردی ایمیدرو در حوزه HSEE طی سال ۱۴۰۰ شامل «کنترل ایمنی عملیات در حوزه معادن و صنایع معدنی و «بررسی رفتارهای ایمنی به صورت نمونه در منطقه ویژه خلیج‌فارس» با مشارکت دانشگاه تهران شروع شده است.

وی افزود: طرح‌های دیگر آغاز شده در سال گذشته مشتمل بر «استخراج قوانین و مقررات بین‌المللی ایمنی و بهداشت معادن و پیشنهاد اصلاح و تدوین مقررات ملی» با مشارکت انجمن مهندسی معدن و طرح «بررسی انتشار سیلیس و احتمال بیماری سیلیکوزیس در معادن با روش‌های کنترلی موجود» با مشارکت مرکز تحقیقات فرآوری مواد معدنی ایران است.

اجرایی شدن ۳ طرح مطالعاتی جدید

مدیر بهداشت، ایمنی، محیط‌زیست و انرژی ایمیدرو به اجرایی شدن ۳ طرح مطالعاتی در سال ۱۴۰۰ اشاره کرد و گفت: «تدوین سامانه تهیه موجودی انتشار آلاینده‌های هوا برای معادن و صنایع معدنی ایمیدرو و ارزیابی فناوری‌های کاهش انتشار (توسط دانشگاه شهید بهشتی) و «بررسی و ارزیابی ریسک‌ها و فرصت‌های حاصل از تغییر اقلیم در معادن و صنایع معدنی ایمیدرو و شناسایی راهکارهای سازگاری با تغییر اقلیم (توسط یونیدرو)، از جمله این طرح هاست.

وی ادامه داد: همچنین طرح «روش‌های بهینه‌سازی مصرف انرژی و ارائه راهکارهای تامین انرژی با استفاده از انرژی‌های تجدیدپذیر در واحدهای منتخب ایمیدرو» توسط دانشگاه خواجه نصیرالدین طوسی در حال اجراست.

تدوین استانداردهای HSEE

ولدخانی با اشاره به اقدامات انجام شده برای ارتقای استراتژی ها، دستورالعمل‌ها و استانداردهای HSEE حوزه معادن و صنایع معدنی گفت: دستورالعمل بررسی حوادث و نیز استراتژی‌ها و نقشه راه توسط مدیریت این حوزه تدوین شده است.

وی ادامه داد: استخراج منابع آموزشی ویژه کارگران و کارشناسان معدن با همکاری دانشگاه امیرکبیر و در قالب تفاهمنامه وزارت کار با مرکز تحقیقات و تعلیمات حفاظت و بهداشت کار در حال اجراست. افزون بر این، در سال گذشته، دستورالعمل ارزیابی پیمانکاران در مناقصات مورد بازنگری قرار گرفت.

ارتقای بیش از ۲۰ درصدی عملکرد HSEE واحدهای تابعه

ولدخانی با اشاره به اجرای پنجمین دوره ممیزی عملکرد HSEE واحدهای تابعه سازمان طی سال ۱۴۰۰ تصریح کرد: در این دوره ارزیابی، عملکرد HSEE واحدهای تابعه پنجمین دوره نسبت به دوره قبل، ۲۰.۴۷ درصد و نسبت به نخستین دوره ۸۲ درصد رشد کرد. به طوری که متوسط امتیاز از ۱۶۸ به ۳۰۶ ارتقا یافت.

وی افزود: از دیگر اقدامات این حوزه، دریافت برنامه‌های بهبود عملکرد ممیزی، پیگیری اجرای برنامه‌های بهبود در واحدهای تابعه، تکمیل فرم‌ها و گزارشات سامانه جامع اطلاعات HSEE، برنامه پایش و نظارت بر اجرای الزامات HSEE پیمانکاران و تدوین برنامه پیشگیرانه از رخداد مجدد حوادث با فراوانی بالا طی سال گذشته بود.

مدیر ایمنی، بهداشت، محیط‌زیست و انرژی ایمیدرو خاطرنشان کرد: طی سال ۱۴۰۰، دوره‌های آموزشی شامل دوره یکساله ارتقای دانش و مهارت HSEE کارشناسان و مدیران HSEE و نیز دوره آموزشی مجازی اشتراک تجربیات در هر دو هفته یکبار برگزار شد.

ارتقای فولاد اکسین با تکیه بر توان داخلی و دانش‌بنیان ها

مدیرعامل شرکت فولاد اکسین خوزستان گفت: در سال «تولید، دانش‌بنیان، اشتغال آفرین» برای اشتغال‌زایی و ارتقای این مجموعه از توان داخلی و شرکت‌های دانش‌بنیان در پروژه‌های توسعه‌ای استفاده می‌کند.

به گزارش ایراسین، امین آسیابان اظهار کرد: در راستای فرمایش مقام معظم رهبری که امسال را به نام تولید، دانش‌بنیان، اشتغال‌آفرین نام‌گذاری کردند به‌زودی برای اشتغال‌زایی و رفع نیاز مجموعه از توان داخلی و شرکت‌های دانش‌بنیان در پروژه‌های توسعه‌ای شرکت استفاده می‌کنیم و خود را ارتقا خواهیم داد.

وی با بیان اینکه قرار است پست برق ۲۳۰ کیلوولت و کلید خانه ۳۳ کیلوولت شرکت تا چند ماه آینده اجرایی شود گفت: برای داشتن پست مقسم مستقل و انتقال برق مطمئن پس از برنامه‌ریزی‌های لازم، فرآیند انجام مناقصه را در دستور کار قرار خواهیم داد.

آسیابان گفت: به‌منظور تأمین پایدار برق مصرفی خط‌نورد و طرح توسعه فولادسازی، سناریوهای کوتاه‌مدت و بلندمدت تأمین برق در ظرفیت‌های مختلف توسط معاونت برنامه‌ریزی و توسعه مورد ارزیابی قرار گرفت و مقرر شد موضوع احداث نیروگاه ۳۰۰ مگاواتی مورد ارزیابی و در خصوص چگونگی احداث آن با سهامداران و سازمان‌های ذی‌ربط هماهنگی به عمل آمد و موافقت‌های اولیه نیز حاصل شد.

وی ادامه داد: با احداث این نیروگاه، کارخانه در زمینه تأمین برق خودکفا می‌شود که این امر علاوه بر اشتغال‌زایی موجب افزایش سودآوری و پایداری روند تولید کارخانه خواهد شد.

مدیرعامل شرکت فولاد اکسین خوزستان گفت: با همدلی، هم‌افزایی و نشاطی که در این مجموعه شکل‌گرفته است در امسال فعالیت اجرایی پروژه احداث پست برق را به‌موازات اجرای طرح توسعه فولادسازی شرکت آغاز و وضعیت شرکت را از حالت عالی به متعالی تبدیل می‌کنیم.

آسیابان با اشاره به وضعیت خط تولید گفت: به لطف خدا وضعیت تولیدمان به لحاظ سفارش‌ها خرید و تولید ورق در وضعیت خوبی است و قطعا در راستا افزایش کیفیت محصولات همچون سال قبل حرکت خواهیم کرد.

مدیرعامل شرکت ملی مس:

متعهد به اجرای برنامه توسعه ۱۳ میلیون یورویی هستیم

مدیرعامل شرکت ملی مس با اشاره به روند توسعه‌ای صنعت مس در دهه گذشته گفت: شرکت ملی مس طی ۱۰ سال گذشته با کاهش سرمایه‌گذاری مواجه بوده است؛ باید به‌طورقطع عقب‌ماندگی غیرعمدی ایجادشده را جبران کنیم.

به گزارش مس پرس، علی رستمی در دیدار با رئیس و اعضای هیات مدیره انجمن مس ایران که در محل شرکت ملی صنایع مس ایران برگزار شد در خصوص توسعه صنعت مس گفت: باید بررسی کنیم که آیا صنعت مس ایران همپای رقبای خود توسعه یافته است یا خیر؟ اگر توسعه یافته دلایل آن چه بوده و اگر هم توسعه نیافته موشکافی کرده و علت آن را بیابیم.

مدیرعامل شرکت ملی مس با اشاره به اینکه کشور ما بر روی کمربند جهانی مس قرار گرفته، افزود: ۱۷ میلیارد تن مواد معدنی کشف‌شده مس داریم و با درنظر گرفتن معادن بخش خصوصی، در مجموع بالغ بر ۲۰ میلیارد تن ماده معدنی کشف شده در کشور داریم.

رستمی ادامه داد: بر این اساس تا ۲۵۰ سال آینده، ماده معدنی داریم و دارای رتبه هفت دنیا در زمینه ماده معدنی کشف شده هستیم، اما در تولید مس کاتد در جایگاه ۱۹ دنیا قرار داریم.

وی با اشاره به موفقیت برخی کشورها در زمینه افزایش تولید مس اظهار کرد: برخی کشورها چون کنگو و زامبیا با وجود مشکلاتی چون مواجهه با جنگ، در زمینه میزان تولید، از ما جلوتر هستند و باید سؤال کرد که «چرا دچار عقب‌گرد در صنعت مس کشور شده‌ایم؟»

مدیرعامل شرکت ملی مس ضمن مقایسه روند پیشرفت صنعت مس با دیگر صنایع گفت: در مقایسه صنعت مس با صنایعی مانند فولاد و آلومینیوم دریافتیم صنعت مس همپای سایر فلزات در ایران توسعه نداشته است.

رستمی با تأکید بر ضرورت وفاق کامل برای توسعه مس و گسترش همکاری‌ها گفت: شرکت مس آمادگی همکاری با انجمن مس ایران را دارد. از مشارکت در پروژه‌هایی که در راستای توسعه صنعت مس باشد قطعا استقبال خواهیم کرد.

مدیرعامل شرکت ملی مس با بیان اینکه معتقدم صنعت مس به هر میزان توسعه یابد، شرکت ملی مس توسعه می‌یابد تصریح کرد: منافع ما در توسعه صنعت مس است.

رستمی با اشاره به اینکه دولت انتظار دارد شرکت‌هایی نظیر مس برای توسعه و درآمدزایی بیشتر وارد عمل شوند افزود: نه‌تنها باید به نقش خودمان واقف باشیم، بلکه باید برای جبران عقب‌افتادگی صنعت مس دست‌به‌دست یکدیگر بدهیم تا موانع را از سر راه برداریم.

وی همچنین با اشاره به وجود ۳۰۰۰ دستگاه ماشین‌آلات و تجهیزات مورد نیاز در بخش معدن و صنعت مس تصریح کرد: باید برای خرید بیشتر تجهیزات و ماشین‌آلات موردنیاز و ضروری این صنعت، اقدام کرده و برای توسعه هر چه سریع‌تر و بیشتر از کشورهای مختلف دنیا کمک بگیریم.

مدیرعامل شرکت مس با اشاره به برنامه تدوین شده ۱۳ میلیون یوریی توسعه شرکت مس در مدیریت پیشین تصریح کرد: اجرای این برنامه بر دوش ما است و بنده نیز مصمم و متعهد به اجرای آن هستم و از شما هم می‌خواهم که ما را در این امر یاری کنید.

رستمی در ادامه تأمین آب و برق در صنعت مس را امری ضروری دانست و بیان کرد: بحث تأمین انرژی به‌ویژه آب از جمله دغدغه‌های شرکت مس است.

مدیرعامل شرکت ملی صنایع مس ایران در ادامه از اعضای هیات مدیره انجمن مس ایران خواست تا بازوی فکری خوبی برای دولت بوده و در زمینه رفع مشکلات و موانع برخورد فعالانه داشته باشند.

گفتنی است در این جلسه «بهرام شکوری» رئیس انجمن مس ایران به همراه سایر اعضای و تعدادی از فعالان صنعت مس ضمن تبریک انتصاب دکتر رستمی به‌عنوان مدیرعامل شرکت ملی صنایع مس ایران مطالبی را پیرامون «مالیات»، «عوارض» و «حقوق دولتی» در بخش معدن مطرح کردند. در این جلسه «بهروز رحمتی»، معاون توسعه و اکتشافات شرکت مس و «سعد عبدی»، مدیر امور برنامه‌ریزی و نظارت شرکت مس نیز حضور داشتند.

روزگار معدن

معدن

دوشنبه ۳
● ۲۹ فروردین ۱۴۰۱
● ۱۶ رمضان ۱۴۴۳
● ۱۸ آوریل ۲۰۲۲
● سال پنجم ● شماره ۸۲۲

دلایل اجرای پروژه تحول زمین‌شناسی و اکتشاف ذخایر معدنی

رئیس سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور گفت: پروژه تحول زمین‌شناسی و اکتشاف ذخایر جدید معدنی در کشور از ابتدای دولت سیزدهم و با هدف ایجاد تحرک و پویایی در مجموعه‌های دانش‌بنیان و مهندسان مشاور طراحی و اجرا شده است. به گزارش روابط عمومی سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور، علیرضا شهیدی اظهار کرد: در حال حاضر باتوجه به نیاز روزافزون کشور به در اختیار داشتن اطلاعات پایه جدید و هدفمند در حوزه علوم زمین و اکتشاف ذخایر معدنی، بنا داریم تا با اجرای منظم و بهینه بزرگ پروژه تحول زمین‌شناسی و اکتشاف ذخایر معدنی با همکاری مجموعه‌های دانش‌بنیان، مهندسان مشاور و پیمانکاران این حوزه، تحرک و پویایی مبتنی بر دانش به‌وجود آوریم. وی با اشاره به نامگذاری امسال به عنوان سال تولید، دانش‌بنیان، اشتغال آفرین از سوی مقام معظم رهبری (مدظله العالی) عنوان کرد: بر اساس برنامه‌ریزی به عمل آمده در این سازمان مقرر است طی دو برش دوساله، اطلاعات پایه جدید در مقیاس یک پنجاه‌هزارم و در اولویت اول اکتشافی و زیرساخت‌های عمرانی کشور انجام شود. به گفته وی، باتوجه به گستردگی فعالیت و میزان منابع مالی در اختیار، نیاز به برون‌سپاری خدمات دانش‌بنیان در حوزه تهیه نقشه‌های زمین‌شناسی، زمین‌شناسی اقتصادی، اکتشافات ژئوشیمیایی، عملیات ژئوفیزیک هوایی و آنالیز نمونه‌های زمین‌شناسی و اکتشافی امری انکارناپذیر است که امیدواریم با شناسایی و انتخاب مشاوران، مجموعه‌های دانش‌بنیان و متخصصان این حوزه بتوانیم به اهداف از پیش تعیین شده دست یابیم. معاون وزیر صمت خاطرنشان کرد: در امسال و طی دومرحله اقدام به انتشار فراخوان همکاری و مستندات مربوط به مناقصه‌های موردنیاز و انتخاب مشاوران از میان مجموعه‌های متخصص در حوزه زمین‌شناسی و اکتشاف خواهیم کرد که این مسئله با هدف ایجاد تحرک در منابع انسانی بخش معدن و زمین‌شناسی کشور خواهد بود. شهیدی ابراز امیدواری کرد که با اجرای درست و به موقع زیربرنامه‌های پروژه تحول زمین‌شناسی و اکتشاف ذخایر معدنی در کشور بتوانیم مسائل و محدودیت‌های مربوط به تامین مواداولیه معدنی موردنیاز صنایع و همچنین بهبود وضعیت زیرساخت‌های عمرانی، شهری و زیست‌محیطی کشور از نظر زمین‌شناسی را شاهد باشیم که این امر با مشارکت همه جانبه متخصصان، مشاوران، مجموعه‌های دانش‌بنیان و پیمانکاران ذیصلاح قابل دستیابی خواهد بود. گفتنی است؛ فراخوان همکاری در حوزه برون‌سپاری خدمات دانش‌بنیان موردنیاز سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور و همچنین دریافت اسناد مناقصه، انتخاب مشاوران و طی تشریفات قانونی آن از ابتدای اردیبهشت ماه امسال به مدت یک ماه انجام خواهد شد و متقاضیان می‌توانند با مراجعه به تارنمای رسمی این سازمان www.gsi.ir و یا سامانه تدارکات الکترونیکی دولت در این فرآیند شرکت کنند.

معدن در پیچ و خم واردات تجهیزات

گروه معدن

یکی از مهم‌ترین دغدغه‌های فعالان صنعتی، سطح کیفیت مواد اولیه است. معادن به‌عنوان حلقه نخست صنایع و تامین‌کننده مواد اولیه بسیاری از کارخانجات صنعتی در این چرخه نقش مهمی را ایفا می‌کنند. به‌عبارت دیگر، میزان کیفیت مواد معدنی استخراجی از معادن و فرآوری آنها، مورد مناقشه نه‌تنها صاحبان صنایع بلکه فعالان معدنی نیز هست. معدنکاران و فعالان معدنی مهم‌ترین دلیل بهره‌وری نامناسب از معادن را نبود تجهیزات و ماشین‌آلات معدنی مناسب و پیشرفته معرفی می‌کنند. همچنین نبود فهرست بهای خدمات در بخش معدن و سنگین بودن هزینه تامین تجهیزات، معضل مرتبط دیگری است که از نبود دستگاه‌های معدنی به تعداد و کیفیت مناسب سرچشمه می‌گیرد. درباره شرایط فعلی تجهیزات موجود در معادن و راهکارهای رفع این مشکل، «روزگارمعدن» با مجید امیری، فعال معدنی به گفت‌وگو پرداخته که در ادامه شرح آن را می‌خوانید:

عکس: آیدا فریدی

به گفته فعالان معدنی، در دهه‌های اخیر شاهد واردات گسترده تجهیزات و ماشین‌آلات معدنی نبوده‌ایم و دستگاه‌های فعلی به واردات گسترده تجهیزات در دهه ۷۰ باز می‌گردد؛ به زمانی که بخش معدن و صنایع معدنی متولی مستقل‌تری داشت و هنوز با مباحث تجاری ادغام نشده بود. در این میان مقررات متعددی درباره واردات تجهیزات معدنی از سوی نهادهای دولتی وضع شد که هیچ‌کدام راهگشای اساسی برای معضل نبود ماشین‌آلات معادن نبودند. به گزارش خبرگزاری صداوسیما، محمد سرجوقیان، رئیس اداره امور معادن اداره کل صنعت، معدن و تجارت استان اصفهان در گفت‌وگوی ویژه خبری گفت: براساس بخشنامه جدید وزارت صنعت، معدن و تجارت همه معادن دارای پروانه معتبر قابل‌تمدید که یک سال از صدور پروانه آنها گذشته باشد و سالانه بیش از حد نصاب ذکرشده در بخشنامه سنگ معدنی استخراج کنند، می‌توانند یک دستگاه ماشین معدنی صفر کیلومتر، با معافیت گمرکی و بدون گارانتی هپکو را وارد کنند. وی با اشاره به فعالیت حدود ۲ هزار دستگاه ماشین‌آلات در ۸۵۰ معدن استان اصفهان افزود: این ماشین‌آلات با عمر بالای ۳۰ سال مستهلک و از رده خارج شده‌اند و هم‌اکنون معادن استان به هزار و ۵۰۰ ماشین جدید نیاز دارند. رئیس اداره امور معادن اداره کل صنعت، معدن و تجارت استان اصفهان با اشاره به طولانی بودن روند پرونده‌های درخواست واردات در وزارت صنعت، معدن و تجارت گفت: با تفویض اختیار به ادارات کل استانی این مشکل قابل‌حل است. سید رسول رنجبران، عضو هیات‌رئیسه اتاق بازرگانی نیز در این گفت‌وگو با بیان اینکه معادن کشور برای استخراج سالانه ۵۰۰ میلیون تن مواد معدنی به ۱۵ هزار ماشین‌آلات نیاز دارند، گفت: سیاست‌گذاری‌های غلط در بخش واردات ماشین‌آلات معدنی و حمایت نکردن از تولید داخلی علت اصلی بروز این کمبودهاست که با استفاده از بخشنامه جدید می‌توان آن را حل کرد.

◉ یکی از مشکلات فعلی فعالان معدنی، افزایش چشمگیر بهای خدمات در بخش معدن است. شما به‌عنوان یک فعال معدنی، چه عواملی را بر بهای خدمات برای فعالیت معادن موثر می‌دانید؟

همواره در تعیین نرخ معاملات تجاری، میزان عرضه و تقاضا نقشی تاثیرگذار دارد، به این صورت که اگر میزان عرضه کمتر از تقاضا باشد، قیمت‌ها روندی صعودی به خود می‌گیرند و بهای خدمات نیز از این قاعده مستثنا نیست. صاحبان معادن برای تامین ماشین‌آلات و بهای خدمات بخش معدن، در مواردی از جمله حمل‌ونقل، اجاره تجهیزات معدنی (برای فرآیند اکتشاف، استخراج و بهره‌برداری) چالش‌های فراوانی دارند. دولت نیز از این مشکلات آگاه است اما متاسفانه تاکنون اقدام مهمی در راستای حل این معضلات انجام نداده است.نبود ماشین‌آلات مناسب در فرآیندهای معدنی باعث شده معدنکاران هزینه‌های گزافی برای تامین تجهیزات بپردازند. همچنین تجهیزات موجود فرسوده بوده و معادن تبدیل به پارکینگ ماشین‌آلات اسقاطی شده‌اند. از این‌رو، می‌توان گفت وضعیت تجهیزات معدنی در معادن مطلوب نیست و این موضوع هزینه سنگینی را برای معدنکاران به وجود آورده است، چراکه دارندگان این تجهیزات آنها را به نرخ دلخواه به معدنکاران اجاره داده و درباره بهای خدمات دریافتی هیچ نظارت و چارچوبی وجود ندارد.

◉ یکی از مولفه‌های مهم برای بهره‌وری معادن، وجود تجهیزات مناسب است. بخش معدن کشور از این نظر در چه شرایطی قرار دارد؟

در دهه ۷۰ آخرین دستگاه‌های معدنی از عراق به کشور وارد شدند و از آن زمان به بعد شاهد واردات ماشین‌آلات مناسب معدنی در سطح گسترده نبودیم. البته این اتفاق برای معادن دولتی بزرگ‌مقیاس صادق نبوده و فعالان معادن کوچک‌مقیاس برای واردات تجهیزات خود همواره دچار مشکل بوده‌اند. متاسفانه در این مدت هیچ‌یک از نهادهای دولتی متولی بخش معدن به‌ویژه سازمان صنعت، معدن و تجارت به مشکل کمبود تجهیزات معادن توجهی نداشته و گام موثری برای تامین آنها برنداشته‌اند. باتوجه به وضعیت کنونی معادن، بیش از ۲۰ هزار دستگاه و تجهیزات معدنی مانند بولدوزر، بیل مکانیکی و لودر کم داریم. همچنین به این میزان باید کمبود بیش از ۳۰ هزار دستگاه کمپرسی را اضافه کرد که مقدار کمی نیست.

تمامی این تجهیزات، دستگاه‌های موردنیاز بخش معدن است و بدون آنها فعالیت معادن غیرممکن خواهد بود. در حال حاضر دستگاه‌هایی با سال ساخت ۱۹۸۰ (یعنی در حدود ۵۰ سال ساخت) در معادن ما وجود دارند که هم از میزان بهره‌وری معادن کاسته‌اند، هم راه توسعه معادن را بسته‌اند. این ماشین‌آلات تنها برای معادن دردسر بوده و معدنکاران باید به‌طور مداوم هزینه‌های زیادی را برای تعمیر آنها بپردازند.

باید بر این نکته تاکید کرد که با واردات تجهیزات معدنی، نه‌تنها مشکلات معادن رفع خواهد شد بلکه اشتغالزایی نیز یکی از ثمرات آن خواهد بود. با وارد شدن ۲۰ هزار دستگاه به‌طور تقریبی برای بیش از ۲ میلیون نفر اشتغال ایجاد خواهد شد که این به‌معنای بهبود چرخه اقتصادی در تمامی سطوح اقشار مردم است. همچنین اگر تجهیزات مستقیم و بدون واسطه و هزینه‌های اضافی وارد معادن شده و از این حالت دپو فعلی در گمرک خارج شوند، نه‌تنها بخش معدن بلکه سایر زنجیره ارزش افزوده از فواید آن بهره‌مند خواهند شد، اما در حال حاضر به‌طور کلی وضعیت تجهیزات را نمی‌توان نه‌تنها برای توسعه بلکه حتی برای ادامه حیات بخش معدن مناسب دانست.

◉ غیر از تامین تجهیزات، چه بخش‌های دیگری از فعالیت معادن، هزینه سنگینی را به معدنکاران تحمیل کرده است؟

برخلاف تصور عموم به‌ویژه مسئولان دولتی، معدنکاری با هزینه‌های متعدد و سنگینی همراه است و تمامی فعالیت‌های معدنی به صرف منابع مالی گسترده نیاز دارد. علاوه بر آن، معدنکار ایرانی حتی در صورت زیان‌ده بودن و نبود شرایط مناسب برای فعالیت، باید معدن خود را فعال نشان دهد چراکه اگر معادن غیرفعال باشند، دولت ماده ۲۰ قانون معادن را اجرایی خواهد کرد. براساس این ماده، دارندگان مجوزهای اکتشاف و بهره‌برداری و برداشت که در مدت مقرر به فعالیت در معادن نپردازند، ملزم به پرداخت خسارات ناشی از انجام ندادن تعهدات شده یا در نهایت برای ادامه عملیات مربوطه فاقد صلاحیت شناخته می‌شوند. بنا براین معدنکاران در هر شرایطی در تلاش هستند تا معادن خود را فعال نگه دارند یا حداقل فعال نشان دهند. همچنین علاوه بر آن، دولت از فعالان معدنی حقوق دولتی سنگین دریافت کرده و شرایط معادن را به هیچ وجه درنظر نمی‌گیرد. به‌عبارتی، برای مسئولان دولتی اهمیتی ندارد یک معدن در چه وضعیت و با چه امکاناتی مشغول فعالیت است. همچنین آیا بازار مناسب برای فروش مواد معدنی وجود دارد یا خیر. این مشکلات برای تعداد محدودی از معادن نبوده و تمامی معادن به‌ویژه معادن کوچک‌مقیاس درگیر این معضلات هستند. باید به این نکته تاکید کرد که معادن کوچک‌مقیاس متولی مناسب و متخصص ندارد تا ضمن تحلیل شرایط، به حمایت از معدنکاران این معادن بپردازد.

◉ دلیل مهم و عمده وارد نشدن تجهیزات معدنی چیست؟

همان‌طور که پیش‌تر گفته شد، به‌دلیل نبود تجهیزات کافی در معادن، پیمانکاران و صاحبان ماشین‌آلات، بنا بر دلخواه خود بهای اجاره تجهیزات را تعیین می‌کنند و فهرست بهای مشخص و نظارتی در این موضوع وجود ندارد. اما باید بر این مسئله تاکید کرد که در مرز بازرگان و گمرک جنوب تعداد زیادی ماشین‌آلات برای فعالیت‌های معدنی وجود دارد و به‌نوعی دپو شده اما دولت اجازه آزادسازی این دستگاه‌های معدنی را به بهانه‌های مختلف مانند مسائل مالی، صادر نمی‌کند. به‌عبارتی، دولت درصدد اخذ عوارض سنگین از فعالان معدنی برای آزادسازی این تجهیزات است. همچنین سازمان صنعت، معدن و تجارت اعلام کرده واردات برخی دستگاه‌های معدنی باید توسط سایر شرکت‌ها انجام شود و از سوی دیگر، از کارخانه‌های با ظرفیت محدود و مونتاژکار انتظار ساخت تجهیزات در حد کیفیت جهانی را دارد که این تفکری اشتباه است. در این شرایط، به‌نظر می‌رسد دولت در حال ایجاد رانت و مهیا کردن شرایط برای امضاهای طلایی است. فعالان معدنی خود می‌توانند با روش‌های مختلف و حتی با مبالغی پایین‌تر، ماشین‌آلات موردنیاز خود را خریداری کنند و نیازی به شرکت‌های واسطه نیست. تنها صدور مجوز آزادسازی از گمرک مهم‌ترین مشکل واردات تجهیزات معدنی است که در این مسئله نهادهای دولتی متولی بخش معدن به معدنکاران کمکی نمی‌کنند.

◉ نبود تجهیزات مناسب معدنی تا به امروز چه پیامدهایی را برای اقتصاد معادن به‌همراه داشته است؟

در حال حاضر به‌دلیل نبود تجهیزات معدنی مناسب، نه‌تنها در بخش حمل‌ونقل بلکه در سایر فرآیندهای مرتبط با معادن از جمله اکتشاف، استخراج و فرآوری دچار مشکل هستیم. در بخش اکتشاف به‌دلیل نبود دستگاه‌های پیشرفته و به‌روز جهانی، نتوانسته‌ایم فعالیت‌های اکتشافی خود را تکمیل کنیم. بنا بر آمار ارائه‌شده از سوی سازمان صنعت، معدن و تجارت در کشور حدود ۶۰ میلیون تن ظرفیت ماده معدنی وجود دارد اما فعالان بخش معدن این رقم را بسیار بیشتر تخمین زده‌اند. معدنکاران معتقدند در حال حاضر این ظرفیت بیش از ۴۰۰ میلیون تن بوده و پایین بودن آمار رسمی به‌دلیل تکمیل نشدن فرآیندهای اکتشافی است.

در بخش استخراج و فرآوری نیز باید اذعان داشت از مواد معدنی مرغوب نمی‌توانیم به‌طور بهینه بهره‌برداری کنیم.

حتی در مواردی دیده شده این مواد در کنار باطله‌ها دور ریخته می‌شوند و شرایط استفاده از آنها را نداریم. تمامی این مسائل از نبود ماشین‌آلات و تجهیزات مناسب نشات گرفته که نهادهای دولتی باید به این موضوع توجه ویژه داشته باشند.

اما به‌دلیل اینکه دولت تحت هر شرایطی حقوق خود را دریافت می‌کند، توجهی به مشکلات معادن طی این سال‌ها نداشته است. اما باید دولت توجه داشته باشد که با ورود تجهیزات و ماشین‌آلات به کشور ضمن افزایش بهره‌وری معادن، می‌تواند درآمد بسیار بیشتری از فعالیت‌های معدنی داشته باشد. حتی درآمدهای دولت تا ۵برابر می‌تواند افزایش یابد. بنا براین، این یک مسئله بلندمدت است و مسئولان دولتی نباید چشم‌اندازی کوتاه‌مدت به فعالیت معدنی و سیاست‌گذاری‌های مربوطه داشته باشند. بارها هم از سوی فعالان بخش معدن و هم رهبر معظم انقلاب تاکید شده که معادن می‌توانند منبع اصلی درآمد کشور باشند و به‌نوعی تمامی هزینه‌ها را تامین کنند، اما این در شرایطی است که تمام بسترهای مناسب فراهم باشد.

◉ چه عواملی را بر توسعه بخش معدن و بهبود چرخه فعالیت معادن موثر می‌دانید؟

اکنون تمامی معادن با ماشین‌آلات فرسوده و به زحمت مشغول فعالیت هستند و برای تمامی فعالیت‌های معدنکاری باید هزینه‌های متعدد بپردازند. از حقوق دولتی سنگین گرفته تا قیمت‌های متنوع برای اجاره تجهیزات. پیش‌تر هم اشاره کردم تمامی این مسائل به‌دلیل نبود متولی مناسب برای معادن کوچک‌مقیاس است. همچنین نه‌تنها متولی برای معادن کوچک، بلکه تمامی فعالیت‌های بخش معدن نیاز به وزیر مشخص و جداگانه و متولی دلسوز و متخصص دارد. تا زمانی که مباحث و معضلات بخش معدن در کنار مشکلات تجارت قرار گیرند، طبیعی است وزیر نمی‌تواند به‌طور مشخص به مسائل معادن بپردازد. همچنین باید توجه کرد بخش معدن یک حوزه اقتصادی بسیار مهم و گسترده است و به همان میزان درگیر مشکلات فنی است. از این‌رو، نمی‌توان مشکلات معادن را نادیده گرفت و معدنکاران را به حال خود رها کرد. طولانی و عریض‌ترین سفره در دنیا، سفره معادن است اما هر مسئول دولتی با تفکرات و رویکرد غلط خود طی این سال‌ها این سفره را محدودتر کرده است. با ادامه شرایط فعلی نیز در آینده چیزی از سفره معادن برای کشور ما باقی نخواهد ماند.

بنا براین وجود یک وزارتخانه و وزیر مستقل برای بخش معدن مهم‌ترین نکته‌ای است که می‌تواند سرآغاز بهبود وضعیت معادن باشد. همچنین حضور مسئولان آگاه به فرآیند معدنکاری و اقتصاد معدن از دیگر شروط این بهبود است چراکه رویکرد نهادهای دولتی در تصمیم‌گیری‌های این بخش و روند فعالیت معادن موثر است.

◉ سخن پایانی

بنا بر شرایط فعلی، تنها حمایت دولت می‌تواند چراغ معادن را روشن نگاه دارد. حمایت در راستای رفع موانع موجود و حرکت به سمت توسعه، مهم‌ترین و ضروری‌ترین نیازهای امروزه فعالان بخش معدن و صنایع معدنی است که رفع مشکلات گمرکی، حذف قوانین محدودیت‌آفرین و همچنین توجه به ریشه مشکلات معادن از مهم‌ترین این اقدامات به‌شمار می‌رود.

یادداشت

کمبود تجهیزات بلای خانمانسوز معدن

محمدرضا نعمت‌الهی
فعال معدنی

مهم‌ترین پیامد نبود تجهیزات مناسب برای فعالیت‌های معدنی را می‌توان افزایش هزینه‌های معدنکاری عنوان کرد. ضعف تجهیزاتی بخش معدن، به‌قدری گسترده و مهم است که بسیاری از معادن به‌ویژه معادن کوچک‌مقیاس را به تعطیلی کشانده، چرا که مهم‌ترین برآیند نقص‌های اینچنینی، افزایش هزینه معدنکاری است. در توضیح این موضوع می‌توان به تشریح وضع تجهیزات معدنی موجود پرداخت. ماشین‌آلات فعلی که معدنکاران در فعالیت‌های خود از آنها استفاده می‌کنند، فرسوده و کهنه هستند. این تجهیزات کارآیی مناسبی نداشته و فعالان معدنی در بکارگیری آنها همواره مشکل دارند. از سوی دیگر علاوه بر پایین بودن کیفیت این تجهیزات، از نظر کمیت نیز بخش معدن درگیر مضیقه است. دستگاه‌ها و تجهیزات معدنی موجود، از نظر تعداد نیز بسیار کم بوده و تمامی این موارد در کنار یکدیگر سبب شده تا فعالان معدنی هزینه‌های زیادی را بابت تامین تجهیزات بپردازند، چرا که به‌دلیل کمبودهای گفته‌شده، فهرست بهای خدمات مشخصی برای اجاره یا حتی خرید تجهیزات و ماشین‌آلات معدنی وجود نداشته و معدنکاران در بیشتر مواقع مجبورند مبالغی را بسیار بیش از ارزش یک دستگاه بپردازند. نبود مدیریت در روند مشخص برای تعیین بهای ماشین‌آلات و وارد نشدن دولت به این مسئله، سبب نابسامانی بیشتر فعالیت‌ها در این زمینه شده و افرادی که تجهیزات و ماشین‌آلات فعالیت‌های معدنی دارند، به هر قیمتی به معدنکاران می‌فروشند یا اجاره می‌دهند. در عمل وجود تقاضای زیاد و عرضه بسیارکم سبب وجود این نبود تعادل و ثبات در نرخ‌های تامین تجهیزات و ماشین‌آلات معدنکاری شده است.

نقش دولت در حل مشکلات تجهیزاتی بخش معدن را باید مهم معرفی کرد، چرا که دولت نه‌تنها می‌تواند با تعیین فهرست بهای خدمات ماشین‌آلات معدنی به معاملات این بخش سامان بخشد، بلکه می‌تواند با موافقت ورود تجهیزات نو و کارآمد، تسهیلگر فعالیت‌های معدنی باشد. با تعیین شدن یک فهرست بهای مشخص برای تجهیزات و ماشین‌آلات، در گام نخست دست دلالان از معاملات این حوزه کوتاه می‌شود.

باید به این نکته توجه داشت چنانچه تجهیزات و دستگاه‌های نو و قابل‌استفاده مناسب در اختیار فعالان معدنی قرار گیرد، بهره‌وری بخش معدن به‌مراتب از شرایط فعلی بیشتر خواهد شد. نمی‌توان وجود ماشین‌آلات معدنی را تنها بر هزینه‌های نهایی تولید موثر دانست، چرا که هرچه تجهیزات معدنی بهتر و کارآمدتر باشند، معدنکاران با شرایط بهتری توانایی فعالیت داشته و همچنین ذخایر معدنی با کیفیت بهتری شناسایی، استخراج و فرآوری خواهند شد.

بنابراین می‌توان گفت به‌طور کلی کیفیت فعالیت‌های معدنی به وجود تجهیزات مناسب وابسته است.

وجود محدودیت‌های مختلف برای واردات تجهیزات موردنیاز بخش معدن از سوی دولت، راه تامین ماشین‌آلات را برای فعالان این عرصه ناهموار کرده و انتظار می‌رود در ادامه دولت با نگاهی فراخ‌تر و تسهیل‌گرایانه‌تر نسبت به مسائل مهم معادن به تصمیم‌سازی بپردازد.

باید در پایان توجه داشت کاهش هزینه‌های عملیاتی و افزایش بهره‌وری معادن، ارتقای کارآیی و ایمنی کارکنان، مدیریت بهینه معدن و دارایی‌ها و بهبود برنامه‌ریزی و توسعه را می‌توان جزو دستاوردهای وجود تجهیزات مناسب در بخش معدن و همچنین بکارگیری فناوری به‌روز جهانی در فعالیت‌های معدنی عنوان کرد. از این‌رو امید آن می‌رود تا نهادهای دولتی با در نظر گرفتن مزایای ورود تجهیزات و فناوری به بخش معدن، بازبینی مناسبی در تصمیمات خود در این زمینه داشته باشند.

روزگار معدن
صنایع فلزی و غیرفلزی
۴ دوشنبه
۲۹ فروردین ۱۴۰۱
۱۶ رمضان ۱۴۴۳
۱۸ آوریل ۲۰۲۲
سال پنجم ● شماره ۸۲۲

خبر

درخواست لغو عوارض صادراتی زنجیره فولاد

بهرام سبحانی رئیس هیات مدیره انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران در نامه‌ای به سیدرضا فاطمی امین وزیر صنعت، معدن و تجارت خواستار لغو عوارض صادراتی زنجیره فولاد شد. متن کامل این نامه به شرح زیر است: به گزارش خبرگزاری صدا وسیما، ضمن آرزوی قبولی طاعات و عبادات، عطف به نامه شماره ۶۰/۲۶۹۷۶ مورخ ۱۴۰۱/۰۱/۲۰ معاونت معادن و فرآوری مواد آن وزارتخانه و همچنین نامه شماره ۶۰/۲۸۷۱۹ مورخ ۱۴۰۱/۰۱/۲۲ مدیر کل دفتر صنایع معدنی درخصوص اعمال عوارض صادراتی بر محصولات زنجیره فولاد، ضمن ابراز گلایه جدی از عدم رعایت مواد ۲ و ۳ قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار مبنی بر الزام دستگاه‌های اجرایی به کسب نظر از تشکل‌های تخصصی در تصمیم گیری ها، توجه جنابعالی را به موارد زیر جلب می کند: در حالی که رهبر معظم انقلاب برای چندمین بار بر توجه به مقوله رونق تولید تاکید کرده اند و رئیس‌جمهوری و معاون اول دولت محترم بارها توسعه صادرات به عنوان یکی از الزامات رونق تولید را از اولویت‌های دولت برشمرده اند، وضع و ابلاغ عوارض صادراتی، آن هم به طور خلق الساعه و به میزان بسیار سنگین بر اکثریت صنایع ارزآور کشور از جمله فولاد که دومین صنعت ارزآور کشور در سال‌های اخیر تحریمی و ناجی اقتصاد ملی و مقاومتی بوده، چه مفهومی دارد؟ آیا اکنون که با خارج شدن اوکراین و روسیه از بازارهای صادراتی فرصتی پیش آمده تا تولیدکنندگان فولاد ایران بتوانند خلاء موجود در بازار جهانی فولاد را پر کنند و در حالی که چین و ترکیه بی‌وقفه در تلاشند تا در عرصه فولاد در بازارهای جهانی فولاد، خود را جایگزین روسیه و چین کنند، اعمال عوارض بر صادرات محصولات ایرانی اقدامی در جهت توسعه صادرات ملی است یا محدودکننده آن؟ جناب آقای وزیر، جنابعالی مستحضرید صنعت فولاد کشور که با وجود محدودیت‌های فراوان توانسته جمهوری اسلامی ایران را به جایگاه دهم تولیدکنندگان فولاد جهان برساند، سال گذشته از کمبود گاز و برق آسیب زیادی دید، اما با این حال حتی به نرخ تعطیلی تولید، در همراهی و همکاری با دولت سنگ تمام گذاشت و اکنون که شرایطی پیش آمده تا بتواند بخشی از خسارات خود را جبران کند، انتظار ندارد دولت بخواهد از این فرصت به نفع خود و به زیان تولیدکنندگان بهره‌برداری کند! در نامه صدرالاشاره به تصمیم ستاد تنظیم بازار اشاره شده است که این مطلب نشان دهنده نگرانی آن ستاد از کمبود یا افزایش نرخ محصولات فولادی است. اگر چنین است، این سوال پیش می‌آید در حالی که تولید فولاد دو برابر مصرف داخلی است و عرضه‌های بدون تقاضای محصولات فولادی در بورس حکایت از رکود در بازار دارد، چه اطلاعات غلطی به ستاد تنظیم بازار رسیده که تصمیم گیران را به این تصمیم غیرکارشناسی رسانده است؟ به راستی اجحاف مسلم در حق تولیدکنندگان فولاد و سهامداران آنها است که محصول خود را در بورس کالا عرضه و نیاز داخلی را به طور حداکثری تامین کنند، اما مجبور شوند برای صادرات محصولی که تقاضای داخلی ندارد، عوارض پرداخت کنند! با نگاهی به قیمت‌های فوب محصولات فولادی در دریای سیاه و قیمت‌های فوب ایران به وضوح متوجه خواهید شد که فولاد ایران به دلیل محدودیت‌های ناشی از تحریم‌های ظالمانه امریکا حداقل ۱۵ درصد زیر قیمت‌های منطقه معامله می‌شود و قیمت‌های داخلی هم که به انحاء مختلف تحت کنترل است و ارز حاصل از صادرات هم که در سیستم بانکی با نرخ نیمایی تسعیر می شود. آیا در چنین شرایطی اخذ عوارض از صادرات ظلم مضاعف به فولادسازان ایرانی نیست؟ اگرچه اعمال عوارض صادراتی فی نفسه پایه علمی و کارشناسی ندارد، اما قرار دادن قیمت‌های دیماه به عنوان مبنا (هم زمان با رکود بازار جهانی به دلیل پایان سال میلادی و آستانه تعطیلات چین) و اعمال از زمان ابلاغ (بدون در نظرگرفتن ۳ ماه فاصله زمانی بین سفارش گیری و ثبت صادراتی) چنین تداعی می کند که هدف اصلی از وضع عوارض صادراتی، صرفا کسب درآمد از منافع تولیدکنندگان است. تبعات نامطلوب این اقدام بر بازار سرمایه که بیش از ۵۰ درصد آن در اختیار سهامداران شرکت‌های فولادی، معدنی و پتروشیمی است، بسیار منفی برآورد می‌شود. نمونه آن هم سقوط شدید ۳۳ هزار واحدی شاخص بورس اوراق بهادار فقط در تاریخ ۲۳ فروردین ماه امسال (یک روز پس از انتشار نامه صدرالاشاره) است. آیا این گونه تصمیمات را در تضاد آشکار با شعارهای دولت و شخص رئیس‌جمهوری و معاون اول در حمایت از بازار سرمایه، آن هم پس از شروع اعتماد نسبی مردم به اقدامات اخیر دولت نمی‌دانید؟ بر اساس موارد فوق و تبعات متعدد دیگر وضع عوارض صادراتی که در این نوشتار نمی گنجد، این انجمن به نمایندگی از فولادسازان کشور استدعا دارد نسبت به کان لم یکن اعلام کردن مفاد نامه ابلاغی دستور عاجل صادر فرمایید.

عوارض سنگ‌اندازی در صادرات

عکس: آیدا فریدی

گروه معدن

وضع عوارض صادراتی بر سرتاسر زنجیره فولاد در شرایط فعلی سیاستی معکوس از سوی دولت برای بازار فولاد به شمار می‌رود. این در حالی‌است که برخی کارشناسان معتقدند جنگ بین اوکراین و روسیه دروازه‌های جدید صادراتی را به روی ایران باز کرده و دولت برای جلوگیری از صادرات بی‌رویه و کمبود عرضه در بازارداخلی این تصمیم را گرفته است. عده‌ای دیگر می‌گویند شیوه مدیریت اشتباه دولت در تنظیم بازار به علت تصمیمات غیرکارشناسی نه تنها خط پایان ندارد بلکه تکرار می‌شود. بنا بر پیش‌بینی فعالان فولادی و معدنی، آسیب هایی که این سیاست به بدنه صنعت فولاد ومعدن وارد می‌کند از مزیت آن فراتر خواهد رفت و خسارت‌های جبران ناپذیری به صنایع وارد می‌کند.

وضع عوارض برصادرات ممنوع است

آنوش رحام، دبیر سندیکای تولیدکنندگان لوله و پروفیل فولادی ایران در خصوص وضع عوارض صادراتی بر محصولات فولادی به فولادبان گفت: دولت باید براساس ماده ۳۷ قانون رفع موانع تولید وضع هرگونه عوارض صادراتی را در شورای اقتصاد به تصویب برساند، اما وزارت صمت از طریق مصوبه سران قوا این عوارض را به تصویب رسانده و به ستاد تنظیم بازار به ریاست معاون اول رئیس‌جمهوری احاله شده است.

وی افزود: در قانون احکام دائمی، وضع عوارض بر صادرات ممنوع است و صرفا برای کالاهای خام و نیمه خام بر اساس مصوبه شورای اقتصاد وزارت صمت وارد است وضع عوارض بر صادرات محصولات فولادی گرفته و این اقدام درست پس از آغاز جنگ روسیه و اوکراین و بازار پر نوسان کامودیتی‌ها به علت تحریم روسیه صورت گرفته است. وی افزود: با تحریم روسیه نرخ کامودیتی‌ها به‌ویژه محصولات فولادی در بازارهای جهانی رشدی فزاینده داشت و تحریم‌ها باعث شد روسیه بسیاری از بازارهای صادراتی کامودیتی‌ها چون فولاد را از دست بدهد واز آنجا که پیش‌بینی می‌شد بخشی از تقاضای موثر این محصولات به سمت صادرکننده‌های ایرانی حرکت کند و نرخ محصولات فولادی هم رشد ناگهانی داشته باشد؛ وزارت صمت به منظور مدیریت و جلوگیری از کمبودعرضه در بازار داخل، تصمیم به وضع عوارض صادراتی بر این محصولات گرفت. وی ادامه داد: شکاف منطقی نرخ بین محصولات صادراتی ایران با کشورهای دیگر عمدتا به دلیل ریسک‌های تحریم و هزینه‌های آن و وضع تعرفه‌های دیگر کشورها بر محصولات و کالاهای صادراتی ایران بود که صادرکننده ایرانی را مجبوربه اعمال تخفیف برای حفظ توان رقابتی خود برای خریداران خارجی می‌کرد که البته این شکاف یک رقم منطقی است و عبور آن از رقم منطقی این خطر را در بر دارد.

این فعال صنعتی تصریح کرد: با توجه به اضافه شدن مقاصد جدید وارداتی در صورتی که نرخ محصولات ایرانی از شکاف عنوان شده بیشتر باشد ریسک اعمال عوارض ضد دامپینگ بر محصولات صادراتی کشور را در بردارد که در مجموع همه مولفه‌های عنوان شده دلایل فنی وضع عوارض بر محصولات خام و نیمه خام است.

رحام با اشاره به تایید و تصویب هر گونه عوارض صادراتی در شورای اقتصاد گفت: نکته قابل توجه این تصمیم این است که دولت باید براساس ماده ۳۷ قانون رفع موانع تولید وضع هرگونه عوارض صادراتی را درشورای اقتصاد به تصویب برساند، اما وزارت صمت از طریق مصوبه سران قوا این عوارض را به تصویب رسانده و به ستاد تنظیم بازار به ریاست معاون اول رئیس‌جمهوری احاله شده است.اما این سوال باقی است که آیا اختیارات فراقانونی تفویض شده از سران قوا در نص ماده ۲۳ قانون احکام دائمی به ستاد تنظیم بازار از سال ۹۸ به بعد تمدید شده است یا خیر؟

وی افزود: نقد دیگری که برتصمیم وزارت صمت وارد است وضع عوارض صادراتی بر کالاهای انتهای زنجیره فولاد و صنایع پایین دست و کالاهای تولید بخش خصوصی اعمال می‌شود درحالی که پیش از این، اخذ هرگونه عوارض صادراتی صرفا بر کالاهایی اعمال میشد که عمدتا در ابتدای زنجیره تولید قرار داشتند یا جزو مواد اولیه خام و نیمه خام بودند.

دبیر سندیکای تولیدکنندگان لوله و پروفیل فولادی ایران ادامه داد: طبق قانون بودجه سال ۱۴۰۱ علاوه بر موارد مندرج در تصویب نامه ۵۹۱۵۶ هیات وزیران که درآن مصادیق کالاهای خام و نیمه خام تصریح شده درصورتی که وزارتخانه‌های صمت و اقتصاد، کالاهایی را به عنوان موادخام یا نیمه خام شناسایی کنند، می‌توانند آنها را جهت وضع عوارض صادراتی به هیات ویزان پیشنهاد دهند؛اما در این اقدام کالاهایی که در انتهای زنجیره قرار دارند و ارزش افزوده بالایی خلق و ایجاد می‌کنند نیز مشمول مصوبه عوارض بر صادرات شده‌اند.

آنوش رحام با اشاره به وضع عوارض صادرات محصولات فولادی در پایین دست زنجیره فولاد تصریح کرد: انتظارمی رفت با توجه به اینکه در بخش پایین دست زنجیره فولاد به‌خصوص در«مقاطع» مازاد تولید وجود دارد با هدایت محصولات خام و مدیریت زنجیره تامین واحدهای تولیدی و صنایع پایین دستی، بخش بزرگی از ظرفیت‌های تولیدی که در سال‌های گذشته به شکل بی‌رویه‌ای مجوز برای آنها صادر شده است به مدار تولید اضافه شوند و با جلوگیری از صادرات مواد اولیه و خام با یک برنامه‌ریزی هوشمندانه ظرفیت‌های مازاد به سرانه تولید کشوراضافه و محصولی با ارزش افزوده بیشتر روانه بازار صادراتی شود، که در این صورت شاهد یک معادله برد برد بودیم که هم شمار بازارهای صادراتی افزایش پیدا می‌کرد وهم تولید بخشی از صنایع که به دلیل کمبود مواد اولیه در نوع خود حاشیه نشین شده‌اند در یک بازار تعادلی سهم بازار صادراتی را ارتقا می‌دادند. وی گفت: پیشنهاد اولیه شیوه دریافت عوارض در ابتدا به‌صورت روزانه بود در حالیکه عملا با صادرات و هرگونه صرفه و صلاح صادرکنندگان در بازارهای هدف در تعارض وغیر قابل اجرا بود و موضوعی است که باعث تعجب است ضرورت توسعه بازارهای صادراتی در شرایط فعلی است که بنظر می‌رسد با وجود تاکید و اهتمام مسئولان به ارتقاء توان صادراتی کشور، مغفول مانده است.

این تحلیلگر اقتصادی خاطر نشان کرد: بهتر بود به جای غافلگیر شدن از خبر وضع عوارض بر صادرات سرتاسر زنجیره فولاد جلسه‌ای با تولیدکنندگان برگزار می‌شد و با حمایت از واحدهای صنایع تکمیلی مثل لوله و پروفیل و سایر مقاطع فولادی که ظرفیت مازاد تولید و امکان صادرات دارند بازارهای جدید صادراتی که به خلق ثروت در کشورکمک شایانی می‌کند، از دست نروند.

وی گفت: با توجه به اجرای سامانه جامع تجارت طی ۷ ماه گذشته و الزام به بارگذاری اطلاعات تمامی فعالان زنجیره فولاد ؛ به نظر می‌رسد وزارت صمت به اطلاعاتی در خصوص اینکه در کدامیک از بخش‌ها کمبود و در کدام بخش مازاد تولید وجود دارد رسیده باشد تا بتواند با هدایت صادرات در بخش‌های مازاد، آورده بیشتری را برای کشور رقم بزند.

دبیر سندیکای تولیدکنندگان لوله و پروفیل فولادی ایران افزود: قطعا حفظ ظرفیت لازم برای بازار داخلی در اولویت ویژه قرار دارد و مدیریت این امر نیازمند همفکری و همراهی با تشکل‌های فولادی است حتی اگر همکاران ما در وزارتخانه این امکان را ندارند که در این زمینه وقت بگذارند وبرنامه‌ای برای استفاده از فرصت‌های صادراتی فراهم کنند تشکل‌های مرتبط درزنجیره فولاد این آمادگی را دارند تا این اطلاعات را در اختیار دولت قرار دهند و متعهد به تامین نیاز داخل شوند اما نه تنها با تشکل‌های مرتبط مشورت نشد بلکه حتی اعلام عوارض بر صادرات را از منابع دیگریغیر از وزارت صمت اطلاع رسانی شد.

رحام ادامه داد: با وجود آنکه در قانون احکام دائمی، وضع عوارض بر صادرات ممنوع است و صرفا برای کالاهای خام و نیمه خام بر اساس مصوبه شورای اقتصاد امکان وضع عوارض وجود دارد رویه جدید وضع عوارض صادراتی در نوع خود بدعتی اس که امیدواریم در دراز مدت منجر به صدور بخشنامه‌ها و عوارض خلق الساعه نشود. وی تصریح کرد: فرصت‌های صادراتی را در بازارهای جهانی نباید به رقبا واگذار کنیم و تولیدکنندگان ایرانی هم بجای اینکه وقت خود را پشت دفاتر مدیران دولتی برای کسب مجوز بگذرانند باید معطوف به تولید و صادرات کنند، تا توان رقابت در این بازار پرسود به‌ویژه کشورهایی همچون ترکیه که در حال فتح بازارهای صادراتی است، داشته باشند.

دبیر سندیکای تولیدکنندگان لوله و پروفیل فولادی ایران گفت: تشکل‌های صنعت فولاد آماده همکاری و همفکری با وزارت صمت هستند و منافع ملی اولویت تمام تولیدکنندگان محصولات فولادی است و امیداست با درک درست از شرایط بازارهای جهانی و سال‌ها فشارهای تحریمی، فرصت هایی که برای شکوفایی اقتصاد کشور فراهم می‌شود را مغتنم شمرده و از آن در راستای رشد اقتصادی کشور بهره ببریم.

نابودی صنایع

سید رضا شهرستانی عضو هیات مدیره انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران در گفت‌وگو با بورس نیوز در این خصوص بیان کرد: هدف از اخذ عوارض از صادرات فولاد، نابودکردن صنایع تولیدی کشور است. وزارت صمت عزم خود را جزم کرده که بخش خصوصی کشور را تحت فشار قرار دهد و کمر به نابودی صنعت فولادی کشور بسته است.

وی ادامه داد: در همه جای دنیا اگر قرار باشد عوارضی برای صادرات وضع شود، عوارض به صورت پلکانی در نظر گرفته می‌شود و صنایع بالادستی مشمول عوارض صادراتی بیشتر، و صنایع پایین دستی، مشمول عوارض صادراتی کمتری می‌شوند تا از تولید داخل و ایجاد ارزش افزوده حمایت شود.

این کارشناس صنعت فولاد تاکید کرد: حال آنکه در کشور ما رویه کاملاً معکوس است و مثلاً عوارض صادرات شمش فولاد از عوارض صادرات آهن اسفنجی که بالا دستی شمش فولاد محسوب می‌گردد، بالاتر در نظر گرفته شده است! این وضعیت نشان می‌دهد سیاست‌گذاران تمایلی به حمایت از تولید شمش و میلگرد ندارند یا مثلاً برای صادرات شمش فولاد که با مازاد تولید در داخل کشور مواجه هستیم، عوارض صادرات ۱۷ درصدی در نظر گرفته شده؛ اما برای صادرات اسلب که در تولید ورق فولادی کاربرد دارد و اتفاقا در بازار داخل با کمبود ورق مواجه هستیم، عوارض صادرات ۱۱ درصدی تعیین شده است!

شهرستانی اضافه کرد: علت وضع عوارض به صورت ناعادلانه و غیر کارشناسی شده این است که فولاد مبارکه اصفهان که تولیدکننده ۸۰ درصد تختال کشور است، به ایمیدرو و برخی شرکت‌های خصولتی همچون تامین اجتماعی تعلق دارد. در مورد صادرات محصولات معدنی از جمله آهن اسفنجی هم که سهامدار عمده ایمیدرو است، عوارض صادراتی کمتری در نظر گرفته شده است.

عضو هیات مدیره انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران گفت: در مقابل برای صادرات شمش فولاد، که بیشتر تولید آن در اختیار بخش خصوصی است، بالاترین عوارض در نظر گرفته شده است. هیچ جای دنیا شمش فولادی با میلگرد به عنوان ماده خام طبقه بندی نمی‌شود. دولت و وزارت صمت در حال فاجعه آفرینی هستند و امیدواریم نمایندگان مجلس به این موضوع ورود کند.

این کارشناس صنعت فولاد تصریح کرد: نکته اینجاست که تولیدکنندگان فولاد ایرانی به سبب مهندسی قیمت‌ها در داخل کشور ناچار به فروش محصولات خود در بازارهای صادراتی با قیمتی تقریباً ۲۰ درصد پایین تر از قیمت‌های CIS هستند، وضع عوارض ۱۷ درصدی بر صادرات هم به این هزینه‌ها اضافه می‌کند. صادرات با چنین شرایطی به هیچ وجه توجیه اقتصادی ندارد.

شهرستانی ادامه داد: جنگ روسیه و اوکراین و توقف عرضه صادراتی فولاد از سوی این دو کشور، فرصتی برای صادرات فولاد ایران بود و به جای آنکه سیاستگذاران ما شرایطی فراهم آورند که تولیدکنندگان داخلی از این فرصت بهره برده و بتوانند محصولات خود را با نرخ بالاتر راهی بازارهای صادراتی کنند و درآمد بیشتری کسب کنند؛ مدام در حال سنگ اندازی و مانع‌تراشی هستند. وی افزود: سال گذشته صنعت فولاد کشور ۱۲ میلیون تن صادرات داشته و ۱۷ درصد عوارض از صادرات محصولات فولادی، هزینه گزافی به تولیدکنندگان تحمیل خواهد کرد. شهرستانی اضافه کرد: ضمن اینکه اگر شرایطی ایجاد شود که صادرات توجیه اقتصادی نداشته باشد، عرضه‌ها در بازار داخل افزایش پیدا می‌کند و مازاد عرضه در بازار داخل، خود گردابی ایجاد می‌کند که منتج به ریزش قیمت‌ها در داخل کشور هم خواهد شد و در نهایت، دود این آتش به چشم سهامداران و سرمایه‌گذاران صنعت فولاد خواهد رفت!

عضو هیات مدیره انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران تاکید کرد: سیاست‌گذاران به جای برنامه‌ریزی بلند مدت و فراهم کردن شرایطی برای افزایش ظرفیت‌های تولید در صنعت فولاد، با این سنگ اندازی ها، فقط تولید را به ورطه نابودی می‌کشانند.

وی اذعان کرد: فراموش نکنید که در طی این سال‌ها، حجم تولیدات صنعت فولاد همواره روند افزایشی داشته؛ اما از زمان روی کار آمدن دولت آقای رئیسی به علت سوء مدیریت ها، شاهد کاهش حجم تولید در صنعت فولاد بودیم. صنعت فولاد کشور در سال ۱۳۹۹، حدود ۳۰ میلیون تن تولید داشت و برنامه‌ریزی شده بود که تولیدات ۱۴۰۰ به ۳۴ میلیون تن برسد؛ ولی فقط ۲۸ میلیون تن فولاد تولید کردیم.

شهرستانی گفت: اخذ عوارض از صادرات فولاد، موجب تعطیلی برخی واحدهای تولیدی شده و عواقب بدی برای این صنعت در پی خواهد داشت.

عضو هیات مدیره انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران در خاتمه تاکید کرد: بعید نیست که تولیدات امسال صنعت فولاد، ۶ میلیون تن کمتر از سال قبل باشد. این سنگ اندازی‌ها و سوء مدیریت‌ها در حالی است که صنایع ما با چالش‌های دیگری از جمله قطعی مکرر برق و گاز و افزایش سرسام آور نرخ گاز و برق هم مواجه هستند.(گاز صنعت فولاد از سال گذشته تا کنون رشد ۲۲ برابری داشته است)

سخن پایانی

بنا به گفته کارشناسان نباید سیاستی یکسان برای سرتا سرزنجیره فولاد درنظر گرفت این تصمیمات نه تنها به توسعه ختم نمی‌شود بلکه بقای تولید را به خطر می‌اندازد.

کاهش چشمگیر درآمد فولاد خوزستان با وضع عوارض صادراتی

شرکت فولاد خوزستان طی اطلاعیه‌ای اعلام کرد وضع عوارض صادراتی پلکانی، کاهش چشمگیر درآمد این شرکت را به دنبال خواهد داشت. به گزارش ایراسین، شرکت فولاد خوزستان که با نماد فخوز در بازار سرمایه معامله می‌شود با انتشار اطلاعیه‌ای به منظور شفاف‌سازی اعلام کرد: بازگشت به نامه واصله از سازمان بورس و اوراق بهادار مبنی بر لزوم رعایت ماده ۲ مکرر ۳ دستورالعمل اجرایی افشای اطلاعات شرکت‌های ثبت شده نزد سازمان، به استحضار می‌رساند به پیوست اطلاعات تکمیلی جهت استحضار ذی‌نفعان محترم ارسال می‌شود.

بدیهی است در صورت وقوع هرگونه رویداد با اهمیت، مراتب مطابق مفاد ماده ۱۳ دستورالعمل اجرایی افشای اطلاعات شرکت‌های ثبت شده نزد سازمان افشا می‌شود.

در ادامه این اطلاعیه آمده است: در صورت وقوع هرگونه رویداد با اهمیت، مراتب مطابق مفاد ماده ۱۳ دستورالعمل اجرایی افشای اطلاعات شرکت‌های ثبت شده نزد سازمان افشا می‌شود. در پیوست شماره یک اطلاعیه شرکت فولاد خوزستان آمده است: « بازگشت به نامه شماره پیگیری ۸۶۹۹۲۲ مورخ ۲۵ فروردین ماه سال ۱۴۰۱ سازمان بورس و با توجه به مفاد ماده ۱۶ قانون توسعه بازارها و نهادهای مالی جدید به استحضار می‌رساند بخشنامه شماره ۶۰/۲۶۹۷۶ مورخ ۲۰ فروردین ماه سال ۱۴۰۱ وزارت صنعت، معدن و تجارت مبنی بر وضع مالیات و عوارض بر صادرات محصولات از جمله شمش صادراتی به این شرکت ابلاغ شد. به واسطه عدم رفع ابهامات نرخ حامل‌های انرژی برق و گاز، قیمت‌گذاری شمش در بورس کالا، نحوه اعمال محدودیت‌های برق، تعیین نرخ سنگ آهن و نهایتا با توجه به متغیر بودن شاخص ماهانه نرخ مبنای عوارض فوق الذکر بر اساس بخشنامه جهت محاسبه مبلغ عوارض بر اساس عملکرد واقعی صادرات و شناسایی اثرات آن بر بازار داخل عرضه شمش، تعیین دقیق اثرات آن بر سودآوری و بازدهی این شرکت در شرایط فعلی مقدور نبوده لیکن کاهش چشمگیر درآمد و سود متاثر از عوامل فوق‌الذکر پیش‌بینی می‌شود.» بیستم فروردین‌ماه امسال وزارت صمت طی نامه‌ای، از اعمال عوارض صادراتی بر محصولات زنجیره فولاد خبر داد. این اقدام دولت، اعتراض فعالان و مسئولان عرصه فولاد را به دنبال داشت. بهرام سبحانی، رئیس انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران، در همین خصوص طی نامه‌ای به سیدرضا فاطمی امین، وزیر صنعت، معدن و تجارت، گفته با توجه به درگیری اوکراین و روسیه در بازارهای صادراتی ایجاد شده، فرصتی پیش آمده تا تولیدکنندگان فولاد ایران بتوانند خلاء موجود در بازار جهانی فولاد را پر کنند. چین و ترکیه در تلاشند تا در عرضه فولاد در بازارهای جهانی فولاد، خود را جایگزین روسیه و چین کنند. همچنین با توجه به قیمت‌های فوب محصولات فولادی در دریای سیاه و قیمت‌های فوب ایران که به دلیل محدودیت‌های ناشی از تحریم‌ها حداقل ۱۵ درصد زیر قیمت‌های منطقه معامله می‌شود، اخذ عوارض از صادرات ظلم مضاعف به فولادسازان ایرانی است. وی در بخش دیگری از نامه خود به وزیر صمت تصریح کرد: «این اقدام چنین تداعی می‌کند که هدف اصلی از وضع عوارض صادراتی، صرفا کسب درآمد از منافع تولیدکنندگان است. تبعات نامطلوب این اقدام بر بازار سرمایه که بیش از ۵۰ درصد آن در اختیار سهامداران شرکت‌های فولادی، معدنی و پتروشیمی است، بسیار منفی برآورد می‌شود. نمونه آن هم سقوط شدید ۳۳ هزار واحدی شاخص بورس اوراق بهادار فقط در تاریخ ۲۳ فروردین ماه امسال یعنی یک روز پس از انتشار نامه صدرالاشاره، است.»

این در حالی است که مدیرکل دفتر صنایع معدنی وزارت صنعت، معدن و تجارت گفت: « با توجه به نامه معاون اول رئیس‌جمهوری، دستورالعمل وضع عوارض برای صادرات برخی کالاها در شرایط اضطراری به موجب ماده ۳ بند ۶ مصوبه شصت و ششمین جلسه شورای‌عالی هماهنگی اقتصادی به تصویب رئیس‌جمهوری رسیده و برای اجرا، ابلاغ و اعلام شده است.»

غول نقره‌ای تولید طلا را ۹۳ درصد افزایش داد

شرکت فورچونا سیلور ماینز به عنوان یکی از غول‌های نقره‌ای جهان، تولید طلا را ۹۳ درصد در سه ماهه اول افزایش و تولید نقره را ۱۳ درصد کاهش داد.

به گزارش ایسنا، معدن نقره فورچونا گزارش داد که این شرکت ۶۶ هزار و ۸۰۰ اونس طلا در سه ماهه اول سال ۲۰۲۲ تولید کرد که ۹۳ درصد نسبت به سه ماهه اول سال ۲۰۲۱ افزایش داشت، در حالی که تولید نقره با یک میلیون و ۶۷۰ هزار و ۱۲۸ اونس، نسبت به سال گذشته ۱۳ درصد کمتر بود. به نقل از کیتکو، این شرکت اظهار کرد که عملکرد عملیاتی قوی در سه ماهه اول سال ۲۰۲۲ با تمام معادن برای دستیابی به راهنمایی سالانه برای نقره و طلا ارائه کرده است.

فورچونا افزود که تولید طلا به میزان ۶۶ هزار و ۸۰۰ اونس، افزایش ۹۳ درصدی نسبت به مدت مشابه سال قبل، ناشی از مشارکت ۳۰ هزار و ۶۸ اونس از معدن Lindero و ۲۸ هزار و ۲۳۵ اونس از معدن Yaramoko است که در ژوئیه ۲۰۲۱ به‌دست آمده است.

تولید نقره این شرکت نیز با ۱.۶ میلیون اونس، کاهش ۱۳ درصدی نسبت به سه ماهه اول ۲۰۲۱ داشت که عمدتا به دلیل کاهش ۱۴ درصدی در معدن سن خوزه بود.

فرجام نرخ زغال‌سنگ

گروه معدن

تحلیلگران اظهار کردند: شرکت‌های استخراج زغال‌سنگ در اندونزی احتمالا در سال ۲۰۲۲ در بحبوحه افزایش نرخ زغال‌سنگ و اختلال در عرضه ناشی از درگیری‌های مداوم در اوکراین، رشد درآمد بالایی خواهند داشت.

به گزارش ایسنا، ویلیام سیمادیپوترا در گزارش دی‌بی‌اس بانک، شرکت خدمات مالی و بانکداری سنگاپوری، میانگین برآوردهای خود را برای شاخص نرخ زغال‌سنگ نیوکاسل به ۱۵۰ دلار در هر تن در سال ۲۰۲۲ و ۱۲۵ دلار در هر تن در سال ۲۰۲۳ افزایش داد تا منعکس‌کننده نرخ قوی زغال‌سنگ در سه ماهه اول ناشی از ممنوعیت صادرات اندونزی، درگیری اوکراین و همچنین افزایش نرخ ناشی از بحران برق چین در سال ۲۰۲۱ باشد.

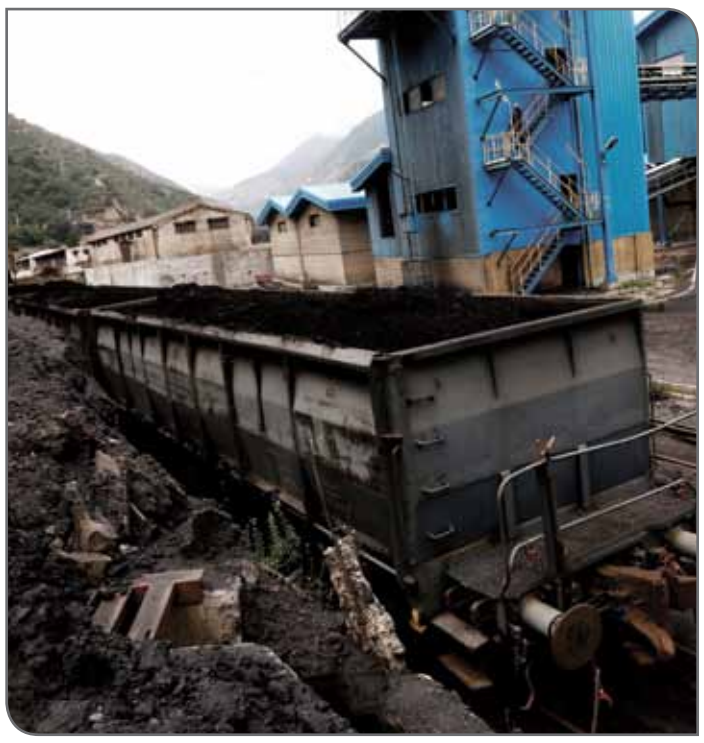
این تحلیلگر افزود: قیمت‌های بالاتر زغال سنگ احتمالا با از سرگیری واردات زغال سنگ در سال ۲۰۲۲ توسط چین حمایت می‌شود زیرا تولید داخلی نمی‌تواند شکاف عرضه با واردات زغال‌سنگ بپوشاند.

همچنین بعید است که چین به سرعت تولید خود را افزایش دهد زیرا واردات زغال‌سنگ احتمالا به ویژه با خطر جنگ و قیمت‌های طولانی مدت گاز، بهترین جایگزین برای تامین انرژی است. با این حال، محدودیت‌های اخیر ممکن است واردات را در کوتاه‌مدت کاهش دهد زیرا فعالیت‌های اقتصادی به طور موقت متوقف شده است.

سیمادیپوترا همچنین انتظار دارد که نرخ زغال‌سنگ همچنان بالا بماند زیرا افزایش حجم تولید بیشتر در سال ۲۰۲۲ احتمالا محدود خواهد بود.

تولید زغال‌سنگ اندونزی احتمالا با بهبود آب‌وهوا از سه ماهه دوم افزایش خواهد یافت و در نتیجه کمبود زغال‌سنگ فعلی برطرف خواهد شد. با این حال، تحلیلگران انتظار دارند که تنها شرکت‌های موجود استخراج زغال‌سنگ می‌توانند به دلیل موقعیت سرمایه قوی خود، تولید را به طور انعطاف‌پذیر افزایش دهند.

سیمادیپوترا در بلندمدت انتظار دارد که نرخ زغال‌سنگ به دلیل انتقال انرژی جهانی به انرژی‌های تجدیدپذیر و پاک به ۷۰ دلار امریکا در هر تن کاهش یابد، اگرچه تقاضای زغال‌سنگ آسیا ممکن است به خنثی‌کردن روند نزولی تقاضا از بازارهای توسعه‌یافته ادامه دهد.

صعود نرخ طلا ادامه دارد

قیمت طلا در هفته گذشته توانست رشد بسیار خوبی را از خود به نمایش گذاشته و صعود کند. حال بسیاری از تحلیلگران و همچنین سرمایه‌گذاران در انتظار افزایش بیشتر نرخ این فلز گرانبها هستند.

به گزارش کالاخبر، نرخ طلا طی هفته گذشته توانست صعود قابل ملاحظه‌ای را شاهد باشد و ۱.۲ درصد رشد را از خود نشان دهد. حال بسیاری از سرمایه‌گذاران و کارشناسان در انتظار طلای ۲۰۰۰ دلاری هستند.

طلا در روز جمعه توانست از مقاومت ۱۹۷۵ دلار عبور کرده و تا کانال ۱۹۸۰ دلار نیز رشد کند اما در پایان روز در عدد ۱۹۷۵ دلار بسته شد. شکسته شدن مقاومت ۱۹۷۵ دلاری می‌تواند طلا را برای صعود به سطح کلیدی ۲ هزار دلاری آماده سازد.

بسیاری از تحلیلگران به پیشرفت فنی طلا پس از عبور از سطح ۱۹۸۰ دلار در هر اونس اشاره کردند و اظهارکردند که این نشانه علاقه شدید به این فلز است که همچنان قیمت‌ها را بالاتر خواهد برد.

با این حال تحلیلگران هشدار می‌دهند که تعطیلات عید پاک در ایالات متحده باعث خواهد شد تا در کوتاه مدت تقاضا برای طلا کاهش یافته و این می‌تواند رشد طلا را در هفته پیش رو با دشواری هایی مواجه سازد.

در نظرسنجی این هفته ۱۳ تحلیلگر وال استریت شرکت کردند که اکثریت آنها به افزایش نرخ طلا در کوتاه مدت معتقد بودند.از ۱۳ شرکت‌کننده در نظرسنجی، ۴۶ درصد بر این باور بودند که نرخ طلا در هفته پیش رو افزایش یافته، ۳۱ درصد بر روی طلا نزولی بودند و ۲۳ درصد نیز نسبت به آینده طلا موضع بی‌طرف اتخاذ کردند.

در میان سرمایه‌گذاران نیز ۱۲۵۴ رای در نظرسنجی جمع شد که از این تعداد ۷۲ درصد انتظار قیمت‌های بالاتر داشتند، ۱۶ درصد معتقد بودند نرخ طلا کاهش می‌یابد و ۱۲ درصد نیز موضع خنثی داشتند.

خبر

افزایش نرخ سنگ‌آهن چین

قیمت آتی سنگ آهن چین با امید به بهبود تقاضا افزایش یافت. به گزارش ایسنا، معاملات آتی سنگ آهن معیار چین، حدود چهار درصد افزایش یافت و بیشتر ضررهای هفته را از بین برد زیرا کارخانه‌ها با امید به تقاضای بهتر و از سرگیری حمل‌ونقل پس از کاهش محدودیت، تولید را افزایش دادند.

داده‌های سایت مشاوره مای استیل نشان داد که نرخ بهره‌برداری از ظرفیت کوره بلند در ۲۴۷ کارخانه فولاد در سراسر کشور در این هفته ۸۶.۴۲ درصد از ۸۴.۹۵ درصد هفته قبل و بالاترین میزان از اواخر جولای در سال ۲۰۲۱ بوده است. فعال‌ترین معاملات آتی سنگ آهن در بورس کالای دالیان، برای تحویل در سپتامبر، با جهش ۳.۹ درصدی به ۹۲۵ یوان (۱۴۵.۱۹ دلار) در هر تن رسید. در زمان تعطیلی بازار، آنها با ۲.۹ درصد افزایش به ۹۱۶ یوان رسیدند که ۰.۳ درصد کاهش را برای هفته ثبت کردند. ژو گویچو، تحلیلگر جینرویی کپیتال گفت: «فولادسازان با انتظار افزایش تقاضا در بخش‌های پایین‌دستی، تولید خود را از سر می‌گیرند. سایر مواد فولادسازی در بورس دالیان نیز افزایش یافت. معاملات آتی زغال‌سنگ کک در بازار کالایی دالیان با ۲.۸ درصد افزایش به ۳۱۵۲ یوان در هر تن و نرخ کک با ۱.۱ درصد افزایش به ۴۲۱۷ یوان در هر تن رسید. نرخ آتی میلگرد فولادی مصالح ساختمانی در بورس آتی شانگهای، برای تحویل در اکتبر، با ۱.۳ درصد افزایش به ۵۰۴۹ یوان در هر تن رسید. کویل‌های نورد گرم مورد استفاده در خودروها و لوازم خانگی با ۰.۹ درصد افزایش به ۵۱۹۸ یوان در هر تن رسید. به نقل از کیتکو، مصرف ظاهری محصولات اصلی فولادی از جمله این دو ماده در چین تا روز پنج‌شنبه ۳.۵ درصد نسبت به هفته قبل افزایش یافت. معاملات آتی فولاد ضد زنگ شانگهای با ۰.۴ درصد افزایش به ۱۹۸۳۵ یوان در هر تن رسید.

تولید دانش‌بنیان، قدرت آفرین است

علی بدوی، رئیس امکان‌سنجی، بهینه‌سازی و مهندسی ارزش: رهبر انقلاب اسلامی سال ۱۴۰۱ را به عنوان سال «تولید؛ دانش‌بنیان، اشتغال‌آفرین» نام‌گذاری کردند. دانش‌بنیان مصداقی از اقتصاد مقاومتی است که کمترین وابستگی را به ساختارهای بین‌المللی و تکانه‌های آن دارد. خروجی خط تولید دانش‌بنیان پیش و بیش از آنکه یک خط تولید صنعتی انبوه باشد یک خط تولید فکر و اطلاعات و علم و ایده است. به عبارت دقیق‌تر، خط تولید دانش‌بنیان یک خط تولید انبوه در مقیاس کلاسیک و صنعتی خودش نیست شبیه معنایی که مخاطب با شنیدن واژه کارخانه به ذهنش متبادر می‌شود. خروجی خط تولید دانش‌بنیان اطلاعات و علم و بهره‌وری یا کالایی است که مبنا و بنیان آن را این مفاهیم تشکیل می‌دهند. دانش‌بنیان‌ها در پی آن هستند که وضعیت و سازوکارهای فعلی تولید را با روش‌هایی که ریشه در علم دانشگاهی و آکادمیک دارد ارتقا دهند. از همین جهت می‌توان مدعی شد که خط تولید دانش‌بنیان در یک مقیاس کلی این ظرفیت را داراست که خروجی تولید صنعتی را بهبود بخشیده و بهره‌وری تولید را در بخش‌های صنعتی و غیرصنعتی بهبود بخشد. سوی دیگر تولید دانش‌بنیان، حرکت به سمت تولید کالا، محصول و الگوهای بهره‌وری است که به سبب سطح بالای فناوری چندان مورد توجه بنگاه‌های تولیدی قرار ندارند. بنگاه تولیدی در پی تولید کالا و محصولی است که برای او سود اقتصادی به ارمغان بیاورد. نفس این موضوع یعنی قیمت تمام شده محصول نباید به اندازه‌ای بالا رود که آن را از حیّز انتفاع اقتصادی ساقط و از سبد خرید تعداد زیادی از افراد اجتماع خارج کند. لاجرم عموم بنگاه‌های تولیدی در مقیاس متوسط و کوچک به سمت تولید محصولاتی می‌روند که مشتری عام داشته باشد و تولیداتش در سبد خرید او بگنجد.

دقیقاً در چنین نقطه‌ای است که کالاها، محصولات و ایده‌هایی با سطح بالای فناوری از سوی بنگاه‌های تولیدی کوچک و متوسط مورد بی‌مهری قرار می‌گیرند؛ چرا که هزینه تمام شده بالایی دارند. حال تصور کنید که این بنگاه‌ها با اتّکا به نسخه‌هایی بتوانند هزینه تمام شده خود را کاهش دهند اما همان سود اقتصادی را به دست بیاورند. این دقیقاً معنای بهره‌وری است که یکی از کارکردهای اصلی تولید دانش‌بنیان محسوب می‌شود. تولید دانش‌بنیان با اتّکا به دانش روز تا حدی می‌تواند سطح بهره‌وری تولیدات صنعتی فعلی را بهبود بخشد. به همین جهت تولید دانش‌بنیان یک نسخه عملیاتی برای بنگاه‌های خرد و متوسط در این راستا محسوب می‌شود.

این اما تمام ماجرا نیست. سمت دیگر موضوع، اهمیت راهبردی این محصولات و فناوری‌هاست. این محصولات و حتی علوم مربوط به آنها به دلیل تأثیرات راهبردی‌ای که در قدرت‌آفرینی کشور ایجاد می‌کنند در همین دنیای آزاد اطلاعات و در پهنه جهانی هم با انحصار شدید شرکت‌ها و دولت‌های غربی روبرو هستند؛ چرا که برای صاحبانشان قدرت به ارمغان می‌آورند. یا باید تا ابد مشتری این شرکت‌ها بود و تن به خواسته‌های ریز و درشت و مربوط و نامربوط آنها داد یا راهی گشود. در چنین وضعیتی است که ضرورت و اهمیت تولید دانش‌بنیان برای کشورها و جوامعی مانند ایران دوچندان می‌شود.

جوامعی که از یکسو با یک شیب تند علمی و فناورانه در حال حرکت به سمت پی‌ریزی یک جامعه نوین هستند و سهم خود را از بازار و قدرت جهانی طلب می‌کنند و از سوی دیگر تصمیم گرفته‌اند روی پای خود بایستند و به هیچ یک از بلوک‌های جهانی قدرت وابستگی نداشته باشند. رشد چشمگیر در صنعت هسته‌ای و دفاعی کشور با وجود تحریم و محدودیت‌های شدید فناورانه که در سه دهه اخیر بر این حوزه‌ها تحمیل شده شاهد روشن این مدعاست. در چنین شرایطی تولید دانش‌بنیان می‌تواند فتح بابی باشد برای نیل به هدفی که به طور طبیعی مسیر دسترسی به آن برای جوامع مستقلی امثال ایران، عامدانه مسدود شده است.

با این اوصاف تولید دانش‌بنیان حتماً وجهی از اقتصاد مقاومتی هم محسوب می‌شود. چرا که چرخه ارزش‌آفرینی اقتصادی و تجاری آن در عین شناور بودن در دانش و علم روز اما کمترین تأثیر را از ساختارهای بین‌المللی بیرونی میپذیرد چرا که فرآیند تولید دانش و خلق ارزش افزوده بر بستر یک فرآیند کاملاً بومی اتفاق می افتد. این بیان بدان معنا نیست که دانش‌بنیان‌ها در یک جزیره جدا و ایزوله از علم و اقتصاد و دانش جهانی فعالیت می‌کنند بلکه بدان معناست که ارزشی که این شیوه خاص از تولید آن را خلق می‌کند چیزی نیست که بتوان آن را تحریم کرد. دانش و سازوکاری که منجر به تولید این ارزش شده ریشه در آب و خاک همین جامعه دارد و کل فرآیندش در همین جامعه انجام می‌شود به همین دلیل از تکانه‌های سیاسی خارجی کمتر متأثر می‌شود.

وجه دیگر تولید دانش‌بنیان‌ها آن است که همزمان قدرت تاثیرگذاری بر صنایع و بنگاه‌های بزرگ از یک سو و بنگاه‌های متوسط و کوچک را از سوی دیگر دارند. نقطه اثر دانش‌بنیان‌ها در صنایع بزرگ، تاثیر جهش گونه‌ای است که بر افزایش بهره‌وری گذاشته و این قبیل صنایع مادر را با همان وضعیت فعلی خود به سمت استحصال بیشترین بهره‌وری در عین حال کمترین هزینه هدایت می‌کنند. تجربیات موفقی که از این ناحیه در بعضی از حوزه‌ها مانند صنعت فولاد و نفت کشور حاصل شده و حتی مسئولان مرتبط هم زبان به تمجید آن گشوده‌اند دقیقاً از همین منظر قابل تحلیل است. تجربیاتی که محدود بوده و نشان می‌دهد باید در زمینه صنایع بزرگ و مادر از جمله فولاد، نفت، گاز ،پتروشیمی و خودروسازی به حوزه دانش‌بنیان تکیه و با توجه به سرعت رشد سایر کشورها عقب‌ماندگی‌ها جبران شود.

سمت دیگر هم بنگاه‌های متوسط و خرد محسوب می‌شوند که خود دانش‌بنیان‌ها از مصادیق آن هستند. بنگاه‌هایی که از چابکی و انعطاف‌پذیری بالایی با شرایط محیطی برخوردار بوده و می‌توانند به هسته‌های کوچک اقتصادی و تجاری تبدیل شوند که متکی بر نیروی انسانی جوان و تحصیل کرده بود و به شدت منعطف و پایدار و زودبازده هستند و کمترین و دیرترین تاثیر را از تکانه‌های سیاسی می‌پذیرند. به همین علت می‌توان آنها را مصداق خوبی از اقتصاد مقاومتی توصیف کرد.

تولید دانش‌بنیان از یک منظر دیگر تجاری‌سازی علم هم محسوب می‌شود. این راهکار، علم را از گوشه لابراتورها و کنج آزمایشگاه‌ها و کلاس دانشگاه‌ها بیرون کشیده و در پی آن است که با برقرار کردن اتصال بین تولید و دانشگاه به مجرایی برای تجاری‌سازی علم تبدیل شود. نهادی که هرچند خدمات زیادی به ما کرده اما هنوز آنقدر در تار اجتماع و پود زندگی عامه مردم ریشه نداونده که مرجع اصلی حل و فصل مسائل مختلف فرهنگی و اجتماعی و تکنولوژیکی آنها شود. گویی مسائل بطن اجتماع به راهی می‌روند و علمی که در دانشگاه تدریس و ساز و برگ داده می‌شود مسیر دیگری را طی می‌کند.

دانش‌بنیان‌ها اما حلقه واسط این دو حوزه متنافر از یکدیگر محسوب می‌شوند. حلقه‌ای که یک پای آن در دایره مسائل ریز و درشت جامعه خودش است و سعی دارد آن را در بطن واقعیات موجود تجزیه وتحلیل کند. فهرست اولویت‌های دانش‌بنیان‌ها از بطن جامعه و بوم و بر آنها بیرون می‌آید و اتفاقاً کارکرد و نقطه مزیت‌شان هم دقیقاً همین موضوع است. از سوی دیگر اما پای در دانش روز و کلاسیک بشری دارد و سعی دارد با کشاندن علم به عرصه زندگی عادی، مایه تجاری‌سازی آن را فراهم آورد. اتفاقی که در صورت رخ دادن، علم دانشگاهی موجود را هم متناسب با مسائل امروز جامعه ایران صیقل داده و آن را به حیطه کاربردی شدن می‌کشاند.

این موضوع در کنار ظرفیت عظیم نیروهای آموزش دیده و فارغ‌التحصیلان دانشگاهی که بازار چندانی برای محک زدن آموخته‌های خویش نمی‌بینند یک راهکار عملیاتی برای باز شدن افق‌های جدیدی از اشتغال هم محسوب می‌شود. در صورت گسترش دایره دانش‌بنیان‌ها، نه تنها فارغ‌التحصیلان و دانش‌آموختگان دانشگاهی بلکه حتی دانشجویان و هنرآموزان در حال آموزش هم متوجه شکاف بین دانش موجود در دانشگاه از یک طرف و نیازهای واقعی جامعه و زندگی مردم از سمت دیگر شده و موفقیت برای کسانی خواهد بود که بتوانند روی این شکاف پل بزنند. از این جهت تولید دانش‌بنیان هم به تجاری‌سازی علم کمک می کنم و هم باعث بومی سازی آن با توجه به نیازهای واقعی جامعه می شود.

کشورها و جوامعی مانند جمهوری اسلامی ایران که در عرصه سیاسی تصمیم به ایجاد یک جریان مستقل گرفته و اراده کرده‌اند که عنصری فعال و پویا در تاریخ و جامعه بشری محسوب شوند ناچارند که بیش از دیگرانی تلاش کنند که امروز در قله رشد و رفاه ایستاده و آن را به قیمت به زور عقب نگاه داشتن دیگران به دست آورده‌اند.

این نتیجه اما با یک تلاش و جهد عادی حاصل نمی‌شود. تلاش و جهاد نیاز است و در کنار آن نسخه‌هایی که تا حد امکان بتواند مسیرهای جایگزین میان‌بر را برای آنها فراهم آورد. تولید دانش‌بنیان و اشتغال‌آفرین یک اولویت و نسخه عملیاتی برای وضع امروز محسوب می‌شود که در صورت عملیاتی شدن می‌توان با سرعت و شتاب بیشتری از این پیچ تاریخی گذشت.

گزارش تصویری

تقدیر مدیرعامل شرکت فولادخوزستان از مدیرعامل شرکت ایده‌پردازان به عنوان پیمانکار برتر HSE

تقدیر از مدیرعامل و مدیر HSE شرکت ایده‌پردازان صنعت فولاد به عنوان پیمانکار برتر HSE و تلاش در راستای بهبود وضعیت عملکرد HSE

روی خط خبر

رکورد بارگیری سیمان در گمرک بوشهر شکسته شد

برای نخستین بار در گمرکات استان بوشهر، بزرگ‌ترین محموله صادرات مواد معدنی به میزان ۳۴ هزار و ۵۰۰ تن سیمان فله در یک محموله صادراتی ارسال شد.

به گزارش ایسنا، ناظر گمرکات استان و مدیر کل گمرک منطقه ویژه اقتصادی بوشهر اظهار کرد: این میزان سیمان تولید شده در شرکت صنایع سیمان دشتستان بوده که در یک محموله در یک کشتی به گمرک بوشهر اظهار و بعد از انجام تشریفات گمرکی در تاریخ نهم فروردین ماه امسال به مقصد کشور کویت صادر شد.

بهروز قره بیگی با بیان اینکه، این نخستین بار است که این حجم از سیمان در یک محموله بارگیری می‌شد و به عبارتی یک رکورد در میزان نرخ بارگیری سیمان در بنادر و گمرکات استان محسوب می‌شود خاطر نشان کرد: این محموله شامل ۳۴ هزار ۵۰۰ تن سیمان فله تیپ ۵ به ارزش ۸۶۲ هزار ۵۰۰ دلار بوده که از طریق اسکله نگین در بندر بوشهر به صورت شبانه روزی و بدون وقفه در ۸ روز با همکاری اداره کل بنادر و دریانوردی در شناور پرتلند ۳ بارگیری و به مقصد مورد نظر ارسال شود.

وی تصریح کرد: پارسال از طریق گمرکات استان بوشهر بیش از دو میلیون و ۸۰۰ تن سیمان و کلینکر به ارزش بیش از ۶۰ میلیون دلار به خارج از کشور صادر شده است.

ناظر گمرکات استان بوشهر در پایان تاکید کرد: صادرات از گمرکات این استان بدون وقفه و حتی در روزهای تعطیل نیز به صورت کشیک کاری و شبانه روزی در حال انجام است و پارسال نیز از طریق گمرکات استان میزان ۱۰ میلیارد و ۱۳۶ میلیون دلار صادرات به کشورهای مختلف صورت گرفته که نسبت به مدت مشابه از نظر ارزشی ۶۷ درصد رشد داشته به طوری که بعد از استان هرمزگان مقام دوم صادرات کشور در اختیار گمرکات استان بوشهر است.

اغلب معادن یزد انتقال حساب‌های خود را انجام داده‌اند

معاون هماهنگی امور اقتصادی استاندار یزد گفت: با تعیین مهلت توسط استاندار یزد برای انتقال حساب‌های معادن بزرگ یزد، اغلب معادن این اقدام را انجام داده‌اند.

سید مسعود عظیمی در گفت‌وگو با مهر با اشاره به اینکه استاندار یزد ابتدا تا ۲۸ اسفند و سپس تا ۱۵ فروردین ماه جاری را آخرین مهلت انتقال حساب معادن بزرگ به یزد اعلام کرده بود، اظهارکرد: قرار بود در صورتی که این اقدام انجام نشود، خدمات استان به این معادن و شرکت‌ها قطع شود.

وی افزود: این خدمات شامل خدمات سازمان صنعت و معدن و تجارت، تخصیص سود و مواد نارپه، صدور مجوز واردات، ثبت سفارش ماشین‌آلات، تمدید پروانه افزایش و کاهش تناژ، درخواست تعطیلی موقت و... است.

عظیمی بیان کرد: استان به جد پیگیر این موضوع است و طبق جزو ۴ بند الف ماده ۴۳ قانون برنامه ششم توسعه، حساب‌های بانکی و گردش مالی و خرید و فروش معادن با رعایت ضوابط قانونی باید در محل ذخایر معدنی انجام شود و دفاتر آنها در استان‌های مذکور مستقر باشد.

وی از برگزاری نشستی با مدیران معادن و توجیه آنها خبر داد و افزود: ۶۹۰ معدن در استان وجود دارد که ۳۹۰ معدن آن فعال است و ۹۵ درصد گردش مالی معادن استان مربوط به ۳۷ معدن است.

عظیمی با بیان اینکه بعد از معادن بزرگ به سراغ سایر شرکت‌های معدنی خواهیم رفت، اضافه کرد: از مجموع ۳۷ واحد بزرگ معدنی، اغلب آنها کار انتقال حساب‌های خود را انجام داده‌اند.

معاون هماهنگی امور اقتصادی استاندار یزد در عین حال گفت: بانک‌های استان مکلفند خدماتی را که شرکت‌های یاد شده در تهران دریافت می‌کردند به آنها ارائه کنند.

مدیرکل سازمان زمین‌شناسی اصفهان:

دیر یا زود اصفهان تحت‌تأثیر فرونشست قرار می‌گیرد

مدیرکل سازمان زمین‌شناسی اصفهان با بیان اینکه هر آنچه در دشت اصفهان- برخوار است دیر یا زود تحت تأثیر فرونشست زمین قرار می‌گیرد، گفت: یکی از اثراتی که فرونشست زمین آسیب رساندن به خطوط انتقال آب، گاز و سوخت است. رضا اسلامی در گفت‌وگو با ایسنا درباره دو ریزش اخیر خیابان آمادگاه و آپادانا اصفهان، اظهار کرد: معتقدم خاک در آب حل شده و خاک از طریق مجرای قبلی فاضلاب، به‌نوعی از بین رفته و این شرایط موجب چاله‌های بزرگی در خیابان آپادانا و آمادگاه و دیگر خیابان‌های اصفهان شده است.

مدیرکل سازمان زمین‌شناسی اصفهان با بیان اینکه در بررسی دو اتفاق اخیر باید دید که شکست لوله به چه علت بوده است، توضیح داد: سوال این است که آیا تمام لوله‌ها و زیرساخت‌های اصفهان قدیمی است و آیا ریزش‌های متفاوت در خیابان‌های مختلف شهر همچون جی، احمدآباد و... به این دلیل است. وی با انتقاد بر اینکه تا چه زمانی مسئولان هر ریزش و فروریزشی را ناشی از نشست و ترکیدگی لوله عنوان می‌کنند، گفت: متأسفانه در هر یک از این اتفاقات حجم وسیعی زیر زمین خالی شده و گویا انگار تمام خاک‌ها تبخیر شده است. اسلامی افزود: در این اتفاقات، نشست لوله‌های آب و فاضلاب به‌مرور با حل شدن خاک در آب، موجب فرسایش خندقی و تونلی شده است و سطح زمین پر و آسفالت و زیر زمین خالی می‌شود.

وی با بیان اینکه در اتفاقات اخیر ریزش خیابان‌های اصفهان، معتقدم که نشت آب به تنهایی نمی‌تواند به علت پوسیدگی لوله‌های آب شود و یکی از اثرات فرونشست زمین آسیب رساندن به خطوط انتقال آب، گاز و سوخت است؛ به این شکل که از محل اتصال لوله‌ها به علت اختلاف تنش در دوسویه آن، کشش ایجاد شده و از محل اتصال نشت آب یا فاضلاب صورت می‌گیرد که نمونه بارز آن نشت لوله‌های گاز در فرونشست شهر دامنه در سال ۱۳۹۴ که باعث انفجار و آتش‌سوزی در آن منطقه بود. مدیرکل سازمان زمین‌شناسی اصفهان تصریح کرد: باید قبول کرد هر آنچه در دشت اصفهان- برخوار است دیر یا زود تحت تأثیر فرونشست زمین قرار می‌گیرد و امکان دارد در برخی مناطق آثار فرونشست با شدت بیشتر و گاه کمتر باشد و ممکن است این نمادها یک ساختمان، تأسیسات خطوط برق، آب و گاز، فرودگاه، پالایشگاه و یا پل‌ها و بناهای تاریخی باشد. وی تأکید کرد: آثار فرونشست انتخابی و گزینشی عمل نمی‌کند اگر این پدیده اتفاق بیفتد ممکن است سازه نوساز یا حتی ۴۰۰ ساله را هم از بین ببرد. اسلامی با بیان اینکه اتفاقات اخیر نشان داده که اصفهان و زمین این شهر در حال نشست است، گفت: زمانی در اصفهان حتی به‌جای آب، با کمبود خاک نیز مواجه می‌شویم که با تداوم این شرایط دیگر خاکی باقی نمی‌ماند که چاله‌های ناشی از فروشست زمین را پر کنیم.

وی با اشاره به وضعیت فوق بحرانی فرونشست زمین در اصفهان، گفت: مسئولان به‌جای ایجاد کانال ۱۰ روزه برای جریان زاینده‌رود، باید فکری برای تأمین منابع آبی اصفهان کنیم و اگر وضعیت زاینده‌رود و بارگذاری‌های این رودخانه به همین شکل ادامه یابد، نمی‌توان در برابر آثار ناشی از فرونشست مقابله کنیم.

ریل‌گذاری فولادخوزستان برای گذر از چالش‌ها

عکس: روزگار معدن

گروه معدن

معاون بهره‌برداری شرکت فولاد خوزستان گفت: شرکت فولاد خوزستان، به عنوان یکی از بزرگ‌ترین تولیدکنندگان فولاد کشور که سالانه بیش از ۵۰ درصد از محصولات خود را صادر می‌کند و در بازار شمش فولاد پرندی شناخته‌شده محسوب می‌شود، قطعا برای برطرف کردن بخشی از نیاز مواد مصرفی، تجهیزاتی و تکنولوژیک خود چشم به بازارهای جهانی دارد.

به گزارش روابط عمومی فولادخوزستان، محمود لندی اظهارکرد: هر بنگاه اقتصادی برای ادامه حیات اقتصادی خود نیاز به منابع و نهاده‌های مورد نیاز برای تولید و یا ارائه خدمات دارد. البته در فضای رقابتی و پرچالش اقتصاد جهانی، این حقیقت که با چه میزان بهره‌وری از این منابع در دسترس استفاده می‌شود یک مزیت رقابتی و یا حتی عامل بقا به شمار می‌آید.

وی افزود: نظریه‌های کلاسیک رشد بر انباشتگی عوامل تولید توجه ویژه داشتند، اما مدل‌های جدید تاکید بیشتری بر افزایش بهره‌وری برای تامین، توسعه و استفاده از این منابع دارند. شرکت فولاد خوزستان سال‌هاست که با تدوین کارراهه مشخص، پیگیری اصولی استراتژی بومی‌سازی، حمایت از تامین‌کننده‌های داخلی و به‌کارگیری استراتژی جایگزینی واردات از طریق استقرار و توسعه رویکردهای نظام‌مند، بیشتر مواد مصرفی خود را از منابع داخلی تهیه می‌کند، به طوری که امروزه حدود ۹۰ درصد مواد نسوز از داخل کشور تامین می‌شود و بیش از ۹۰ درصد هزینه‌های این شرکت در حوزه تامین در داخل کشور صورت می‌گیرد.

لندی اظهارکرد: بسته به اینکه بنگاه‌های اقتصادی در چه مرحله‌ای از عمر اقتصادی خود باشند، عکس‌العمل و اتخاذ استراتژی تامین منابع آنها متفاوت است. در مراحل اولیه طراحی و ایجاد بنگاه‌های اقتصادی، یکی از فاکتورهای اصلی تعیین جانمایی شرکت‌ها میزان سهولت، ثبات و هزینه دسترسی به منابع و نهاده‌های تولید است. به عبارت دیگر، هرچه منابع تولید در دسترس و باثبات‌تر باشد تاسیس بنگاه اقتصادی در یک ناحیه خاص قطعا به‌صرفه‌تر خواهد بود. وی افزود: بنگاه‌های اقتصادی معمولا عوامل تولید را برای اتخاذ استراتژی در حوزه تامین خود به طرق مختلف از جمله سهولت دسترسی داخلی یا خارجی، میزان کمیابی، هزینه دسترسی، قابلیت و هزینه‌های انبار کردن، حجم اقلام مورد نیاز تولید، میزان سهولت دسترسی و قابلیت سرقت بخش‌بندی می‌کنند. معاون بهره‌برداری شرکت فولاد خوزستان تصریح کرد: فولاد خوزستان، به عنوان یکی از شرکت‌های پیشرو تولید فولاد در کشور، عمدتا با الگوبرداری از مدل «RBV» یا به عبارت دیگر مدل «مبتنی بر منابع شرکت»، برای شناسایی و دسته‌بندی منابع خود اقدام و برای هریک از دسته‌بندی‌ها استراتژی خاصی تدوین کرده است. بدیهی است شرکتی که در توانایی مدیریت زنجیره تامین خود قاصر و تامین مواد اولیه برای آن با ریسک بالایی همراه باشد، نمی‌تواند به حیات خود در درازمدت امید داشته باشد.

▣ توقعی بجا

وی خاطرنشان کرد: صنعت فولاد در طول سالیان گذشته، به‌خصوص سال‌های اخیر، در مواجهه با تحریم‌های ظالمانه به مرحله‌ای از بلوغ و بالندگی رسیده است. این صنعت، علاوه بر اینکه حجم قابل توجهی از نیازهای مصرفی و تجهیزاتی خود را با تکیه بر منابع داخلی تهیه می‌کند، با پیگیری و تدوین استراتژی بومی‌سازی در شرکت‌های زنجیره تولید فولاد کشور، توانسته است هر روز بیش از پیش از وابستگی به منابع خارجی خود بکاهد. البته برخی از اقلام مانند الکترود گرافیتی و یا معدود اقلام نسوز و مصرفی و یا تجهیزاتی که نیاز به تکنولوژی‌های جدید دارند از طریق واردات تامین می‌شوند. این مسئله را می‌توان با رویکردهایی در تولید داخل برای برطرف کردن نیاز شرکت‌ها حل کرد؛ از جمله الکترود گرافیتی که طرح‌های تولید داخلی آن به مرحله اجرا رسیده و در برخی از سایزها تولید شده است.

▣ چالش‌های اصلی صنعت فولاد

معاون بهره‌برداری شرکت فولاد خوزستان اذعان کرد: درحال‌حاضر، چالش اصلی در خصوص تامین مواد اولیه داخلی کمبود سنگ‌آهن است. البته باید اذعان کرد بزرگ‌ترین تهدیدی که هم صنعت فولاد و هم سایر صنایع را به شکل جدی تحت تاثیر قرار داده و حیات آنها را نشانه گرفته محدودیت تامین انرژی برق و گاز است. این مسئله در سال‌های اخیر به شکلی وسیع بر عملکرد صنایع تاثیرات مخرب گذاشته و نه‌تنها حال بلکه آینده و توسعه کل صنعت کشور را با خطر مواجه کرده است. برای مثال، فولاد خوزستان در امسال نزدیک به ۲۰ درصد از تولید خود را به دلیل قطع برق و یا گاز از دست داده که لطمه‌ای جبران‌ناپذیر بر پیکره تازه به بلوغ رسیده این بنگاه عظیم وارد کرده است. این مسئله نه‌تنها باعث مشکلات مالی و کاهش بودجه جاری شده، بلکه ادامه سرمایه‌گذاری این شرکت در زمینه طرح‌های توسعه‌محور را مختل کرده است.

وی افزود: همچنین تامین باثبات مواد اولیه، بدون لجستیک و پشتیبانی مطلوب و با ظرفیت بالا مقدور نیست. بنابراین، با توجه به اینکه توسعه زیرساخت ریلی عقب‌تر از توسعه صنعت فولاد است، با تحقق و راه‌اندازی واحدهای فولادی در افق ۱۴۰۴، امکان حمل‌ونقل مواد معدنی با شرایط فعلی با مشکلات متعددی روبه‌رو خواهد شد، زیرا برنامه‌های توسعه و اولویت‌های راه‌آهن با برنامه‌های توسعه صنایع فولادی هم‌راستا نبوده و نیست.

▣ صنعت فولاد پیشران اقتصاد

لندی گفت: صنعت فولاد ایران، به عنوان یکی از پیشران‌های اصلی اقتصاد کشور، برای تولید، توسعه و حضور مستمر در بازارهای جهانی قطعا نیاز به حمایت و پشتیبانی در درجه اول از سوی دولت و سپس نهادهای بالادستی دارد. افزایش نرخ نهاده‌های تولید مانند مواد اولیه، انرژی و مالیات‌های مترتب بر فعالیت شرکت‌ها بدون توجه به تاثیرات زیان‌آور آن‌ها، در کنار تغییر مکرر قوانین و دستورالعمل‌ها، می‌تواند ضرباتی مهلک بر پیکره تازه جان‌گرفته صنعت فولاد بزند. معاون بهره‌برداری شرکت فولاد خوزستان تصریح کرد: از طرف دیگر، حمایت نهادهای بالادستی صنایع، در شرایطی که تولید و حضور در تراز جهانی و رقابتی هر روز مشکل‌تر می‌شود، ضرورت دارد. این امر، به دلیل نقش بی‌بدیلی که صنایع بزرگ در راه‌اندازی صنایع پایین‌دست، اشتغال‌زایی و رفع معضلات اجتماعی دارند، توقع بیجایی نیست و البته در همه کشورهای جهان امری معمول و کاملا ضروری است. این حمایت‌ها می‌تواند در قالب اقداماتی از این دست صورت گیرد: سرمایه‌گذاری بیشتر در بخش انرژی برق، توجه ویژه به جلب سرمایه‌گذاری در زمینه تولید و توزیع گاز طبیعی برای صنایع، نه فقط به عنوان سوخت و مصرف خام بلکه به عنوان ماده‌ای که می‌تواند باعث ایجاد ارزش افزوده مضاعف شود، توسعه و به‌روزرسانی شبکه ریلی کشور به عنوان روش حمل کم‌هزینه همپای توسعه صنایع و افزایش حجم حمل‌ونقل در سراسر کشور و اتصال به کشورهای همسایه، توسعه شبکه‌های راه‌های مواصلاتی، توسعه سیاست‌های تشویقی برای صادرکنندگان بالاخص صنعت فولاد که با مازاد نیاز مصرف داخلی مواجه است و نیز ایجاد ثبات در قوانین و مقررات اقتصادی و گمرکی با رویکرد استقرار چتر حمایتی از تولیدات داخلی.

▣ اقداماتی هوشمندانه

وی گفت: شرکت فولاد خوزستان، به عنوان یک شرکت بزرگ با فرآیندهای پیچیده و متنوع که نیاز به هزاران نوع مواد اولیه و تجهیزات دارد، با پیاده‌سازی و توسعه مدل‌های مختلف تامین و انبارداری و به‌کارگیری سیستم‌های یکپارچه مدیریت اطلاعات برای کمک به مدیریت هرچه بهتر فرآیندهای تامین، اقدام به سازماندهی شریان‌های تامین، مصرف و انبارداری با هدف کمینه کردن هزینه‌های تامین و انبارداری کرده است. معاون بهره‌برداری شرکت فولاد خوزستان اظهارکرد: این شرکت، با اتخاذ استراتژی مدون در حوزه تامین، رویکردهای مختلفی را برای حصول اطمینان از تامین به‌موقع و ادامه حیات کسب‌وکار خود اجرا کرده است. از جمله این اقدامات می‌توان به این موارد اشاره کرد: خرید و تملک معادن سنگ‌آهن و تولید کنسانتره به عنوان اصلی‌ترین مواد مصرفی با توجه به پیش‌بینی محدودیت و کمبود عرضه این مواد، تاسیس شرکت با هدف تمرکز بر یافتن معادن جدید، تملک، اکتشاف و استخراج سنگ‌آهن، دنبال کردن سیاست تشویق و حمایت تامین‌کنندگان داخلی و جایگزینی مواد وارداتی با مواد داخلی، پیاده‌سازی استراتژی بومی‌سازی با هدف ساخت و جایگزینی تجهیزات وارداتی با داخلی در زمان سخت تحریم‌های ظالمانه، مدیریت و سازماندهی تامین‌کنندگان معتبر داخلی در قالب سیستم یکپارچه مدیریت اطلاعات و تقویت زنجیره تامین شرکت، توسعه انبارها و تجهیزات انبارداری همپای توسعه و رشد تولید شرکت، انعقاد قراردادهای بلندمدت با تامین‌کنندگان خوشنام، تاسیس و تجهیز شرکت‌های حمل‌ونقل ریلی و جاده‌ای برای اطمینان یافتن از حمل مواد اولیه با کمترین هزینه و زمان، توسعه درها و راه‌های شرکت برای تسهیل حمل‌ونقل مواد و محصولات شرکت، شروع به احداث نیروگاه برق برای اطمینان از تامین انرژی برق و نیز تامین آهک مورد نیاز شرکت توسط معدن تحت مالکیت در استان خوزستان. معاون بهره‌برداری شرکت فولاد خوزستان تصریح کرد: شرکت فولاد خوزستان، به عنوان یکی از بزرگ‌ترین تولیدکنندگان فولاد کشور که سالانه بیش از ۵۰ درصد از محصولات خود را صادر می‌کند و در بازار شمش فولاد برندی شناخته‌شده محسوب می‌شود، قطعا برای برطرف کردن بخشی از نیاز مواد مصرفی، تجهیزاتی و تکنولوژیک خود چشم به بازارهای جهانی دارد و از طریق این بازار، سایر نیازهای خود را مرتفع می‌کند. با توجه به اینکه بدیهی است ۱۰۰ درصد نیازهای یادشده از منابع داخلی در دسترس تامین نمی‌شود، برخی از تحریم‌ها و یا مشکلات جابه‌جایی ارز ــ که ناشی از همین تحریم‌های ظالمانه‌اند ــ چالش‌هایی را در زمینه تامین از طریق واردات به شرکت تحمیل کرده‌اند که از این قرارند: مشکلات تامین قطعات و تجهیزاتی که از تکنولوژی خاص برخوردارند و به‌ناچار، به جای خرید از برندهای معروف جهانی، باید نمونه‌های مشابه خارجی آنها از کشورهای نوظهور در عرصه صنعت خریداری شود که لزوما همان کیفیت را در مقابل هزینه‌ای تمام‌شده ارائه نمی‌دهند؛ جابه‌جایی ارز از طریق صرافی‌ها که ریسک و هزینه بالاتری را به دنبال دارد؛ دسترسی نداشتن به اقلام مصرفی با برندهای درجه‌یک جهانی مانند الکترود و برخی از اقلام نسوز؛ اتخاذ رویکردهای جدید با فرآیندهای طولانی و هزینه‌برِ بیشتر برای خرید اقلام مورد نیاز به دلیل تحریم‌ها؛ جایگزینی برخی از تجهیزات زودتر از موعد به دلیل تحریم‌های خرید تکنولوژی و یا قطعات یدکی.

وی گفت: این شرکت، با اتخاذ سیاست‌ها و اقدامات هوشمندانه و پیش‌دستانه، همواره برای کمرنگ کردن چالش‌های پیش‌رِوی این صنعت تلاش کرده است که روند نتایج تولید و سودآوری شرکت اثربخش بودن این رویکردها را در حوزه‌های مختلف نشان می‌دهد. سالیان طولانی اِعمال تحریم‌ها شرکت‌های ایرانی را به میزانی از بلوغ رسانده است که بتوانند تهدیدهای تحریم ظالمانه را همواره به فرصتی برای استقلال اقتصادی خود و کشور تبدیل کنند.

▣ اقدامات فولادخوزستان در دور زدن تحریم

وی تشریح کرد: اقدامات فولاد خوزستان برای کم‌اثر کردن چالش‌های ناشی از تحریم‌ها عمدتا شامل این رویکردهاست: تدوین و اجرای مدون اقدامات در قالب بومی‌سازی قطعات و تجهیزات مصرفی و حمایت مالی و معنوی از تولیدکنندگان داخلی، حمایت از تامین‌کنندگان داخلی مواد مصرفی، مشارکت در ساخت مواد اولیه، تاسیس موسسات باربری ریلی و جاده‌ای و تجهیز آنها برای اطمینان یافتن از حمل به‌موقع و کاهش زمان دریافت سفارش‌ها، اقدام برای احداث نیروگاه برق با توجه به کمبود جدی انرژی برق در سال‌های اخیر و پیش‌بینی ادامه این روند در سال‌های آینده، توسعه صادرات شرکت با تولید محصولات کیفی و تقویت بِرند شرکت در بازار محصولات فولادی، توسعه طرح‌های تحقیقاتی برای جایگزینی تکنولوژی داخلی با خارجی، سازماندهی و تدوین فرآیندهای خرید خارجی برای کم‌اثر کردن تحریم‌ها و اصطلاحا دور زدن آن‌ها، تملک معادن آهک و سنگ‌آهن برای تامین پایدار مواد اولیه مهم شرکت، استفاده از سیستم یکپارچه و مکانیزه در ساماندهی، دسته‌بندی، ارزیابی و به‌کارگیری تامین‌کنندگان داخلی، سرمایه‌گذاری در شناسایی، اکتشاف و استخراج معدن سنگ‌آهن در سطح کشور، ساماندهی و تامین از تامین‌کنندگان کوچک مواد اولیه با توجه به پررنگ‌ترشدن نقش این شرکت‌ها در آینده و اجرای طرح‌های مختلف توسعه‌محور شرکت با توجه به مزیت‌های متعدد جایگاه فولاد خوزستان در صنعت فولاد کشور.

مدیر روابط عمومی فولاد مبارکه:

روابط عمومی‌ها نقش اصلی در امید آفرینی دارند

مدیر روابط عمومی فـولاد مبارکه گفت: روابط عمومی پیشانی و ویترین هر مجموعه است و روابط عمومی‌ها نقش اصلی در امید آفرینی بین مردم را دارند.

بـه گـزارش روابـط عمومـی فولادمبارکـه اصفهـان، محمدجواد براتی در حاشـیه نخسـتین نشسـت باشگاه مدیران روابط عمومی عضو اتاق بازرگانی اسـتان اصفهان که به میزبانی شـرکت فولاد مبارکه برگزار شـد، در جمع خبرنگاران اظهار کرد: نخسـتین نشسـت باشگاه مدیران روابط عمومی عضو اتاق بازرگانی اسـتان اصفهان با حضور اعضای این باشـگاه جمع و محفل گرمی برگزار شد. روابط عمومی پیشـانی و ویترین هر مجموعه است و با توجه به شـعار سال که به نام «تولید، دانش‌بنیان و اشتغال آفرین» مزین شـده باید توجه داشته باشیم روابط عمومی‌ها نقش اصلی در امید آفرینی بین مردم را دارند.

وی درباره چگونگی شـکل‌گیری باشـگاه مدیران روابط عمومی شرکت‌های وابسته به اتاق بازرگانی ادامه داد: نقطه آغاز شکل‌گیری این جمع با حمایت اتاق بازرگانی اصفهان و با همکاری فولاد مبارکه بود. سـال گذشته جمع شورای مرکزی باشگاه تشـکیل و از بخش‌های مختلف صنعتی از جمله فولاد مبارکه اعضا بازدید کردند و همچنین نخستین جلسه این باشگاه نیز به میزبانی فولاد مبارکه برگزار شد.

براتی درباره نقش این باشگاه در تحقق شعار سال، گفت: هرچقدر روابط عمومی‌ها عملکرد خوبی داشـته باشـند و بتوانند جهاد تبییـن را انجام دهند، قطعا در جهت تحقق شـعار سـال موفق‌تر خواهند بود. اعضای باشـگاه مدیران روابـط عمومی شـرکت‌های وابسـته به اتـاق بازرگانی با هم‌افزایی بـا یکدیگر و انتقـال تجربیات خـود می‌توانند موجب ارتقای روابط عمومی‌ها شوند.

«روزگارمعدن» اثرات تغییر نرخ ارز محاسبه ارزش گمرکی را بررسی کرد

کمر تولید خم می‌شود

مرضیه احقاقی

حـذف ارز ۴۲۰۰ تومانـی از لایحـه بودجـه ۱۴۰۱، موافقان بسـیاری داشت. عده‌ای معتقد بودند ارز ۴۲۰۰ تومانی به‌منزله توزیع رانت است و با حذف آن، بسـیاری از مشـکلات اقتصادی کشـور برطرف خواهد شـد. این منتقدان تاکید داشـتند حـذف ارز ۴۲۰۰ تومانـی تاثیری بر افزایش قیمت‌ها نخواهد داشت و دولت به‌راحتی می‌توانـد اثـرات محدود آن را کنتـرل کند. اما اکنـون که در آسـتانه اجرای مصوبـات بودجه ۱۴۰۱ هستیم، گویی بسیاری از معادلات تغییر کرده و طبل گرانی بسیاری از محصولات نواخته می‌شود. براسـاس قانون بودجه ۱۴۰۱، نرخ ارز محاسبه ارزش گمرکی کالاهای وارداتی در همه موارد از جمله محاسـبه حقوق ورودی، براساس برابری نرخ ارز اعلام‌شده بانک مرکزی و مطابق مـاده ۱۴ قانون امور گمرکـی خواهد بود. پیش از این نرخ ارز محاسـبه ارزش گمرکی کالاهای وارداتی برای تمامـی کالاها ۴۲۰۰ تومان بود و این تصمیم در بودجه سـال آینده باعث ۵ برابر شـدن این نرخ می‌شـود. در حالت کلی، تغییر نرخ ارز مبنای محاسـبه ارزش گمرکی منجر به افزایش هزینه‌های واردات، افزایش هزینه مالیات و حقوق ورودی می‌شـود. در همیـن حال باید منتظر اثـرات تورمی ناشـی از انتظارات تورمی نیز باشیم؛ یعنی اثرات این تغییر سیاست دولت، بر همه جنبه‌های اقتصاد کشور نمایان می‌شود. البته این پایان کار نیست، چراکه تولیدکنندگان نیز بـا چالش‌هایی همچون کمبـود نقدینگی، افزایـش سـرمایه در گردش موردنیـاز، کاهش تقاضا و تعمیق رکود و... روبه‌رو هسـتند؛ یعنی چالش‌های ناشی از سیاست حذف ارز ترجیحی عمیق‌تر از برآوردهای اولیه است.

▣ چالش‌های تولید بیشتر می‌شود

امیرحسین کاوه، مدیرعامل گـروه صنعتی سـدید در گفت‌وگو با «روزگارمعدن» گفت: براسـاس مـاده یک قانون امور گمرکی، حقوق ورودی شـامل دو ماخـذ اسـت که عبارتند از حقوق گمرکی تعیین‌شده توسط مجلس شورای اسـلامی و سود بازرگانی که توسـط هیات دولت تعیین می‌شـود. حقوق گمرکـی در حال حاضر حـدود ۴ درصد برآورد می‌شـود. البته با توجه بـه مصوبه اخیر مجلس شورای اسلامی و با توجه به آنکه نرخ ارز مبنای محاسـبه ارزش گمرکی تغییر کرده، مقرر شده حقـوق گمرکی کالاهای اساسـی و دارو به یک درصد کاهش یابد.

کاوه درباره تغییر نرخ ارز مبنای محاسبه ارزش گمرکـی و تاثیر آن بر عملکـرد تولیدکنندگان به‌ویـژه در حـوزه صنایع معدنـی اظهارکرد: با توجـه به تغییر نرخ ارز، مبنای محاسـبه ارزش گمرکی بیـش از ۵ برابر افزایـش خواهد یافت. با توجه به محاسـبه حقـوق و عوارض گمرکی، عـوارض هلال‌احمـر و ارزش‌افـزوده از مبنای محاسـبه جدید، مبلغ پرداختی توسـط صنایع افزایـش قابل‌توجهی خواهد داشـت. این فعال صنعتی افزود: بدون تردید با تغییر شرایط، اغلب واحدهای تولیدی در تامین نقدینگی و همچنین ارائـه ضمانتنامـه بانکی با مشـکلات عدیده‌ای مواجه خواهند شد.

کاوه در ادامه خاطرنشان کرد: در صورت وجود مشـکلات مالیاتی و عدم‌شمول معافیت مالیاتی هنگام اظهار کالا، باید ۴ درصد به‌عنوان مالیات علی‌الحساب پرداخت شود. حال با توجه به تغییر نرخ ارز گمرکی، میزان پرداختی تولیدکنندگان به نهادهای دولتی به‌شدت افزایش خواهد یافت.

وی افـزود: مسـئله تغییـر مبنـای ارز در محاسـبات مالـی، به همین‌جا ختم نمی‌شـود. چنانچـه کالاهای وارداتی مشـمول اسـتاندارد اجباری باشـند، واردکننده موظف اسـت ۸ در هزار ارزش فوب کالا را نیز به حسـاب سـازمان ملی اسـتاندارد واریز کند. حال تغییر یادشـده در مبنای محاسبه ارز یادشده در این بخش نیز اعمال خواهد شد.

این فعال صنعتی افزود: اگر مسائل دیگری نیز ایجاد و به متروکه شدن کالاهای وارداتی منتهی شود، مبالغ پرداختی از سـوی واردکنندگان به دولت به‌شدت افزایش خواهد یافت.

▣ افـت نقدینگـی در انتظـار تولیدکنندگان

آریـا صادق‌نیـت حقیقی، فعال صنعت آلومینیوم در گفت‌وگو با «روزگارمعدن» و در ارزیابـی تغییر نرخ ارز مبنـای محاسـبه ارزش گمرکـی از ارز ترجیحی به نرخ تسـعیر در بودجه سـال ۱۴۰۱، اظهارکرد: تمامی صنایع کشـور به‌نوعی به واردات وابسته هسـتند. واحدهای تولیدی فعـال در حوزه‌های گوناگون صنعتی، بخشی از مواد اولیه، افزودنی یا قطعـات و تجهیـزات موردنیـاز خـود را وارد می‌کننـد. این میزان وابسـتگی بـه واردات در حوزه‌هـای گوناگـون تولیـدی متفاوت اسـت. بنابراین تغییـر نرخ ارز مبنای محاسـبه ارزش گمرکی بـر عملکرد صنعتگران تاثیر مسـتقیم دارد. عـلاوه بر این، باید منتظـر اثرگذاری این تغییـر سیاسـت بـر قیمـت تمام‌شـده تولید محصولات گوناگون نیز باشیم.

دبیر سندیکای صنایع آلومینیوم ایران در ادامه افـزود: ایـران از منابع غنی برای تولید شـمش آلومینیوم برخوردار نیسـت. در واقع این صنعت بـر پایه بهره‌گیری از ذخایـر انرژی گاز در ایران احداث‌شـده و تمرکز اصلی آن برای تامین مواد اولیـه، واردات بوده اسـت. درنتیجه این صنعت ارزبـری قابل‌توجهـی دارد و با توجـه به تغییر شـرایط، باید شـاهد اثرات منفی ناشی از تغییر نرخ ارز مبنای محاسبه ارزش گمرکی بر عملکرد صنایع آلومینیوم کشور باشیم.

حقیقـی گفت: با توجـه به موارد یادشـده و تفاوتی که میان نرخ ارز ترجیحی با نرخ تسـعیر ارز وجـود دارد، در حـال حاضـر تعرفه واردات کالاهای گوناگون بیش از ۵ برابر افزایش خواهد یافـت و بدون تردید، اثرات این تغییر را می‌توان در قیمـت نهایی محصولات گوناگون مشـاهده کنیم.

دبیـر سـندیکای صنایـع آلومینیـوم ایران اظهارکـرد: چالش‌هـای یادشـده در شـرایطی عملکـرد صنعتگران را تحت‌تاثیـر قرار می‌دهد کـه اقتصاد مـا در طول سـال‌های گذشـته با رکود روبه‌رو بوده اسـت. حال چنانچه تغییرات یادشده زمینه افزایش بهای محصولات گوناگون را در کشـور فراهم کنـد، این رکود نیز عمیق‌تر می‌شـود. بدین‌ترتیب باید منتظر متضرر شدن هرچه بیشتر تولیدکنندگان باشیم.

حقیقـی افزود: متاسـفانه دولت بـدون توجه بـه شـرایط تولیـد، چالش‌های بسـیاری برای صنعتگـران و صاحبـان کسـب‌وکارها فراهـم می‌کند. سیاست‌گذاری‌های نادرست مسئولان، هزینه‌هـای تولیـد را در بخش‌هـای گوناگون افزایش داده است. تداوم اجرای این سیاست‌های غلط به‌منزله به خطر افتادن تولید به‌ویژه توسط واحدهای کوچک و متوسط در کشور است.

ایـن فعال صنعت آلومینیوم گفت: مشـکلات یادشـده در حالی از سـوی سیاسـت‌گذاران بر صنایـع داخلی تحمیل می‌شـود کـه همچنان تحریـم و محدودیت‌هـای اعمالـی از سـوی دولت‌هـای خارجی بـر ایران، صنایع کشـور را با مشـکلات جـدی روبه‌رو کرده اسـت. تحریم به‌منزلـه وارد آمـدن هزینـه مضاعف بـر روند واردات یـا صادرات و نقل‌وانتقال پول اسـت. در چنیـن فضایـی از دولتمردان انتظـار می‌رود با ارائـه امتیازاتی از صنایـع داخلی حمایت کنند، نه‌اینکه با تغییر مقررات، ضربه کاری دیگری به صنعتگران بزنند.

حقیقی افزود: همان‌طور که بارها تاکیدشـده شـمش آلومینیوم به‌عنوان مـاده اولیه تولید در صنایع پایین‌دسـتی با بهای به‌مراتـب بالاتر از قیمـت صادراتی، در اختیـار صنعتگران داخلی قرار می‌گیـرد. این موضوع زمینه افزایش هزینه تمام‌شـده تولید را فراهم می‌کنـد؛ بدین‌ترتیب این واحدهـا امکان رقابت در بازارهای جهانی را از دسـت خواهند داد؛ یعنی همچنان مشکلات قبلـی وجـود دارد و بـار مضاعفـی بـه دوش صنعتگران داخلی می‌افتد.

این فعـال صنعت آلومینیوم در ارزیابی قیمت محصولات صنایع آلومینیومی کشـور تحت‌تاثیر ایـن تغییـر، گفت: قیمـت شـمش آلومینیوم براساس نرخ این محصول در بازار جهانی تعیین می‌شود؛ یعنی تغییر یادشـده تاثیری بر قیمت شـمش آلومینیوم نخواهد داشـت. البته صنایع مادر در کشـور ما از سـوددهی بالایی برخوردار هسـتند و تحت‌تاثیر تغییرات یادشـده، حاشیه سود این صنایع کاهش خواهد یافت.

وی افـزود: اما این تغییر بسـته به تاثیری که بر قیمـت تمام‌شـده تولید محصـولات نهایی آلومینیومـی دارد، زمینه گران شـدن بهای این محصولات را در بازار داخلی فراهم می‌کند.

حقیقی گفت: هر تغییری که به رشـد قیمت منتهی شـود، اعـم از افزایش نـرخ ارز، هزینه گمرکـی و... زمینه کاهـش نقدینگی واحدها را فراهم می‌کند. متاسـفانه در دولت جدید تمامی عوامل موثر بر تولید، افزایش قیمت داشـته‌اند؛ در چنین شـرایطی، سرمایه در گردش موردنیاز برای واحدهای تولیدی افزایش می‌یابد و انتظار می‌رود تسـهیلات بیشـتری از سوی بانک‌ها در اختیار تولیدکنندگان قـرار گیرد. اما نه‌تنها این خواسته محقق نمی‌شود، بلکه موانع جدیدی از نیمه دوم سـال گذشته برای دریافت وام توسط تولیدکنندگان از سوی بانک‌ها ایجاد شده است.

از آنجاکـه دولـت به‌دنبال کنتـرل نقدینگی اسـت، دریافـت ال‌سـی و خرید اعتبـاری را با مشـکلات متعددی روبه‌رو کرده است. در ادامه با توجه به آنکه فشار قابل‌توجهی به بانک‌ها برای خرید اوراق قرضه تحمیلی شـده، این موسسات مالی دیگر تـوان پرداخت تسـهیلات را ندارند. همیـن موضوعات نیز خود مانع تامین نقدینگی موردنیاز صنعتگران و واحدهای تولیدی می‌شود. حقیقی در پایان تاکید کرد: در دهه گذشـته، تولید همواره به‌عنـوان یک اولویت اقتصادی در شعار سال مطرح بوده است. تولید در سال جاری نیز سرلوحه شعار سال یا هدف‌گذاری اقتصادی کشـور اسـت. با این وجـود، نه‌تنهـا راهکاری عملیاتـی بـرای بهبود شـرایط تولیـد اجرایی نمی‌شـود، بلکه هر روز سـنگی جدید در مسیر تولیدکنندگان انداخته می‌شود.

▣ سخن پایانی

با آغاز سـال ۱۴۰۱، قانـون بودجه مصوب از سـوی رئیس مجلس شورای اسـلامی به دولت ابـلاغ شـد؛ بدین‌ترتیـب از این‌پـس نـرخ ارز محاسبه ارزش گمرکی کالاهای وارداتی در همه موارد از جمله محاسـبه حقوق ورودی، براساس برابـری نرخ ارز اعلام‌شـده بانـک مرکزی نرخ سامانه مبادله الکترونیکی (ETS) در روز اظهار و مطابق ماده ۱۴ قانون امور گمرکی خواهد بود؛ یعنی باید شـاهد رشـد حدود ۵ برابری ارزش گمرکی کالاهای وارداتی به کشـور باشیم. بدون تردید این تغییر بسـته به میزان ارزبری صنایع گوناگون، زمینه رشـد قیمـت محصولات تولید شده توسـط آنها را فراهم می‌کند. این درحالی اسـت که در سـال‌های اخیر و با توجه به تورم اقتصادی قابل‌توجهی که بر اقتصاد کشـور سایه افکنده، شاهد رشد قابل‌توجه قیمت محصولات گوناگون بوده‌ایم؛ یعنی از یک‌سو فشار بیشتری به مصرف‌کنندگان تحمیل می‌شـود و از سـوی دیگر، با شـدت گرفتن رکود، تولیدکنندگان نیز با کاهش خرید روبه‌رو می‌شوند.

سـوتیتر: تغییر نرخ ارز مبنای محاسبه ارزش گمرکی منجر بـه افزایش هزینه‌هـای واردات، افزایش هزینه مالیات و حقوق ورودی می‌شـود. در همین حال باید منتظر اثرات تورمی نیز باشیم

سـوتیتر: چالش‌های ناشـی از سیاست حذف ارز ترجیحی، عمیق‌تر از برآوردهای اولیه اسـت و انتظار می‌رود تولیدکنندگان نیز با چالش‌هایی همچـون کمبود نقدینگی، افزایش سـرمایه در گردش موردنیاز، کاهـش تقاضا و تعمیق رکود و... روبه‌رو شوند

بازارفولاد درانتظار کشف نرخ واقعی

عضـو هیات مدیـره انجمن نـوردکاران فـولادی ایران با اشـاره به اینکه جنگ روسیه و اوکراین فرصتی مناسب برای اسـتفاده از ظرفیت‌های صادرات فولاد کشـور است، گفت: دولـت باید تصمیمات اجرایی و به موقعی را برای حمایت از تولید و صادرات اتخاذ کند.

امیـد ظفر در گفت‌وگـو با فولادبـان در رابطه با وضعیت نـرخ فـولاد و محصولات فولادی در بـورس کالا و بازار آزاد افـزود: خارج از بحث بازار مصرف بـا توجه به مجموع موارد و با توجه به دسـتورالعمل‌های متعدد قبلی و جاری بورسی)دامنـه مثبـت ۳ درصد و فاصله ۸ درصـدی نرخ میلگرد و شـمش و ...) به نظر می‌رسـد بازار داخلی مقاطع فولادی در ماه‌های نخسـت امسال هنوز هم منتظر کشف کانال‌های قیمتی جدی است.

وی تصریح کرد: این در حالیسـت که مدیریت دسـتوری بـازار فولاد و توزیع ناعادلانه سـود در انتهـای زنجیره قابل تداوم نخواهد بود. همانطور که شـاهد هستیم بارهای ارزان نرخ موجود در دسـت تجار و انبارها در حال اتمام اسـت و محصولات گران نرخ جایگزین آن می‌شود و بازار مصرف نیز به اعداد بالا مقاومت نشان می‌دهد. احتمالا تا اواخر فروردین سال ۱۴۰۱ بازار مصرف است که تعیین‌کننده سمت و سوی بازار خواهد بود و ادامه این روند برای شرکت‌های تولیدکننده پایین دستی فولاد قابل تداوم نخواهد بود.

عضو هیات مدیره انجمن نوردکاران فولادی ایران با اشاره به اینکه وضعیت بازار داخلی فولاد بیشـتر بسـتگی به روند مذاکرات هسـته‌ای در وین دارد، درباره وضعیت فولاد ایران در جهـان گفت: جنـگ در اوکراین بحران انسـانی بزرگی اسـت که میلیون‌ها نفر را تحت تأثیر قرار داده است و شوک جدیدی در اقتصاد جهانی ایجاد کرده است. از طرفی، روسیه و اوکراین به عنوان تأمین‌کنندگان اصلی تأثیر مهمی در بازار فولاد جهانی خصوصا بازار منطقه دارند.

ظفر اضافه کرد: تحریم‌های مالی اعمال شـده بر روسـیه و توقـف صـادرات اوکراین موجب افزایش قیمت‌ها شـده و فرصتی برای سـایر کشـورها از جمله ایران ایجاد شده است تا سـهم خود از بازار صادرات را افزایش دهد. در صورتی که ریسـک محدودیت‌های تأمین انرژی برطرف شـود و دولت بـه منظور تسـهیل و حمایت از تولید و صـادرات محصول نهایی در زنجیره فولاد (نه مـواد اولیه) تصمیمات اجرایی و بـه موقعی را اتخاذ کند، از نظـر ظرفیت‌های داخلی توانایی افزایش مقدار تولید و افزایش سـهم از بازار صادرات منطقه وجود دارد.

«ذوب آهن» و «عمران فولاد شهر» در مسیر هم افزایی و تعامل بیشتر

حمیدرضا شـیروانی مدیرعامل شرکت عمران شهر جدید فولادشـهرضمن حضور در ذوب آهن اصفهـان، با مهندس ایرج رخصتی سرپرسـت مدیریت عامل این شرکت دیدار و گفت‌وگو کـرد. به گزارش روابط عمومی ذوب آهن اصفهان، ایرج رخصتی در این دیدار، تعامل و همکاری شرکت عمران فولاد شـهر با ذوب آهن را شایسته قدردانی دانست و گفت: برخی مسـائل فی مابین از جملـه تعیین تکلیف مالکیت در چند مورد باقی مانده اسـت که با توجـه به دیدگاه مثبت و سـازنده طرفین به زودی حل می‌شود. وی افزود: فولادشهر توسـط ذوب آهن ایجاد شد و هنوز هم به این شهر خدمات می‌دهیم که در حوزه مسئولیت اجتماعی شرکت است.

سرپرست مدیریت عامل ذوب آهن با اشاره به برخورداری این شرکت از فضای سبز ریشه دار به وسعت بیش از ۱۶هزار هکتار گفت: دانش و توانایی در حوزه فضای سـبز موجود در این شرکت می‌تواند در فولادشهر برای توسعه فضای سبز به کار رود. وی یکی از زمینه‌های اصلی همکاری بین ذوب آهن و شرکت عمران فولاد شهر را در حوزه ساخت مسکن دانست و گفـت: بـا توجه به فعالیت ذوب آهن برای تامین مسـکن کارکنان، تعامل در این زمینه بسـیار موثر و ضروری اسـت ضمـن این کـه ذوب آهن می‌تواند در جهـت تامین مقاطع ساختمانی برای پروژه‌های ساخت مسکن فولادشهر در قالب طرح دولت برای سـاخت یک میلیون مسکن در سال، نقش موثـری ایفا کند. حمید رضا شـیروانی، مدیرعامل شـرکت عمران شـهر جدید فولادشهر نیز بر ضرورت هم افزایی ذوب آهن و شـرکت عمران فولادشـهر تاکید کرد و گفت: هسته اصلی فولادشـهر توسـط ذوب آهن بنا نهاده شد و مالکیت آن نیز در گذشـته متعلق به این شـرکت بـود و هم اکنون تعداد قابل توجهی از کارکنان و بازنشسـتگان ذوب آهن در فولادشهر سـاکن هسـتند. وی افزود: بر اساس طرح دولت برای سـاخت یک میلیون مسکن در سـال که قرار است در این چهار سـال تداوم یابد، در مجموع ۶۰۰ هزار مسـکن به شـهرهای جدید اختصـاص یافته که در این میان سـهمیه فولادشـهر ۱۵ هزار مسکن اسـت و این امر می‌تواند زمینه همکاری خوبی با ذوب آهن باشد.

شـیروانی ضمن اعلام آمادگی شرکت عمران شهر جدید فولادشـهر برای همـکاری در جهت اجرای پروژه سـاخت مسـکن برای کارکنـان ذوب آهن، اظهارکـرد: امیدوارم در حوزه توسـعه فضای سـبز فولادشـهر با حمایت ذوب آهن بتوانیم گام‌های موثری برداریم که درنهایت رضایت بیشـتر مردم را حاصل کند.

یادداشت

تلخ و شیرین اصلاحات ارزی

همایون دارابی
کارشناس بازار سرمایه

براساس قانون بودجه ۱۴۰۱ مقرر شده نرخ ارز محاسـبه ارزش گمرکی کالاهای وارداتی براساس برابری نرخ ارز اعلام‌شده بانک مرکزی نرخ سامانه مبادله الکترونیکی در روز اظهار تعیین شود. تغییر نرخ ارز مبنای گمرکی تاثیر چشمگیری بر عملکرد صنایـع و تولیدکنندگان داخلی ندارد. در واقع ارز فقـط به حقوق گمرکی و سـایر حقـوق وارداتی تخصیص می‌یافت اما در عمل نرخ نهایی محصول براساس نرخ ارز در بازار تعیین می‌شد؛ بنابراین با حذف این شـرایط، امتیازی که در اختیار عده‌ای خاص قرار می‌گرفت، حذف خواهد شـد. به بیانی دیگر باید تاکید کرد اجرای چنین سیاسـت‌هایی درنهایت به نفع اقتصاد کشور است.

ما در کشـور چند نوع ارز مبادلـه‌ای داریم که ایـن تنوع خود رانت ایجـاد می‌کند و درنهایت به ضرر اقتصاد کشور است؛ بنابراین انتظار می‌رود به سمت سیستم تک‌نرخی ارز پیش برویم. این تغییر زمینه بروز فساد، رانت، بیماری هلندی و بسیاری از دیگر مشـکلات اقتصادی را از بین خواهد برد. در واقـع می‌تـوان این‌طور ادعا کـرد که این‌گونه اقدامـات اصلاحی در نهایت به نفع اقتصاد خواهد بود. در همین حال نباید نگران شرایط بازار سهام و شرکت‌های بورسی که بخشی از نیاز خود به مواد اولیه یا تجهیزات را وارد می‌کنند، باشیم.

در واقـع باید اعتـراف کرد کـه در حال‌حاضر موضوعات و مسـائل مهم دیگری عملکرد صنایع را تحت‌تاثیـر قـرار داده که بررسـی آنها ضروری به‌نظر می‌رسد. هفته گذشته وزارت صنعت، معدن و تجارت بخشـنامه‌ای را منتشر کرد که به‌موجب آن روی صـادرات محصولات زنجیره فولاد، فلزات اساسـی، پتروشیمی، سیمان و... عوارض صادراتی وضع خواهد شـد. بدون تردید این تصمیم اشتباه وزارتخانـه حکایت از آن دارد کـه وزارت صنعت، معـدن و تجـارت از شـعارهای دولـت مبنی بر پیش‌بینی‌پذیری اقتصاد، دور شـده است. عوارض یادشـده در شرایطی اعمال می‌شـود که مجلس شـورای اسـلامی معافیـت صادراتی بسـیاری از صادرکنندگان را حذف کرده اسـت. بدون تردید این‌گونه اقدامات درنهایت به ضرر اقتصاد کشـور اسـت. علاوه بـر این بایـد منتظر افـت صادرات غیرنفتی در کشور طی ماه‌های آینده باشیم.

از آنجاکـه نـرخ دلار در هفته‌هـای اخیر رو به افزایش رفتـه و تحریم نیز همچنـان ادامه دارد، این‌گونه تصمیمات در نهایت به ضرر اقتصاد کشور خواهـد بود. این تصمیم اشـتباه زمینه ناپایداری اقتصـاد را فراهـم و در عیـن حـال برنامه‌ریزی اقتصـادی کشـور را بـا چالشـی جـدی روبه‌رو می‌کند. یعنی به‌منزلـه تحمیل هزینه‌های جدید و غیرمتعـارف به صاحبان صنایع و تولیدکنندگان خواهد بود.

سیاسـت یادشـده در شـرایطی مطرح‌شده که میـزان تولید برخی از محصـولات فلز، معدنی و... به‌مراتب بیش از نیاز بازار داخلی است؛ یعنی بازار داخلی کشش جذب تمامی محصولات تولیدشده در ایـن زنجیره را ندارد و صـادرات تنها راه تداوم تولید در این صنایع به‌شمار می‌رود. حال با تغییر مقـررات و قوانیـن، همین دریچه تـداوم تولید و توسعه نیز از صنایع داخلی ما سلب می‌شود.

در ادامه باید خاطرنشان کرد این تغییر مقررات بر عملکرد بازار سـهام این مجموعه‌ها نیز اثرگذار بوده است. کما اینکه در روز نخست پس از انتشار این خبر، شاهد قرمزپوشی بازار سهام بودیم، یعنی اثرات آن به‌سرعت در بازار سرمایه نمایان شد.

متاسـفانه باید اقرار کـرد که بازار سـرمایه ما همچنان با ریسـک تصمیم‌گیران اقتصادی مواجه اسـت. تصمیماتی که از سوی مسـئولان اتخاذ و ناگهانـی اعـلام می‌شـود و زمینه زیـان و ضرر سـرمایه‌گذاران را فراهم می‌کند. همین شـرایط غیرقابل پیش‌بینی، تولید را با ریسک‌های متعددی روبه‌رو می‌کند. در چنین بستری، صاحبان صنایع و سـرمایه نمی‌توانند برای آینده خود برنامه‌ریزی کننـد. همیـن نبود برنامـه مشـخص و از پیش تعیین‌شـده، یکی از بزرگ‌ترین ریسک‌هایی است که عملکرد بازار سرمایه را هم متاثر می‌کند.

روزگار معدن

دوشنبه ۲۹ فروردین ۱۴۰۱ • ۱۶ رمضان ۱۴۴۳ • ۱۸ آوریل ۲۰۲۲ • سال پنجم • شماره ۸۲۲

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و هنری روزگار وصل

مدیر مسئول و سردبیر: ناصر بزرگمهر

مدیر فنی و هنری: مهدی نجفی

نمایندگی دفتر اروپا: چکاوک بزرگمهر

آدرس: تهران- میدان هفتم تیر- خیابان قائم مقام فراهانی- پلاک ۷۴

تلفن: ۸۲۱۹۰ – **نمابر:** ۸۸۷۱۳۷۳۰ – **پیامک:** ۳۰۰۸۲۱۹۰

سازمان آگهی‌ها: ۳-۸۸۷۲۲۷۳۲ – **نمابر آگهی‌ها:** ۸۸۷۲۴۲۱۱

توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵

چاپ: انتخاب رسانه

www.Madandaily.com

www.instagram.com/Madandaily
www.twitter.com/Madandaily
www.t.me/Madandaily
E-mail:info@madandaily.com
tozi.smtnews@gmail.com

خبر

عوارض صادراتی پلکانی مصوبه ستاد تنظیم بازار است

در شرایطی که طی سه ماه گذشته نرخ محصولات صادراتی و به تبع آن سود حاصل از صادرات شرکت‌ها در برخی گروههای صنایع فلزی تا ۵۰ درصد افزایش یافته با وضع عوارضی در حدود ۲۲ درصد سعی در کاهش انگیزه صادرات و حفظ موجودی مواد اولیه کشور شده است. معاون معادن و فرآوری مواد وزارت صمت در نامه‌ای به رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار تاکید کرد: اعمال عوارض صادراتی پلکانی مصوبه ستاد تنظیم بازار کشور و برای وزارتین اقتصاد و صنعت، معدن و تجارت لازم الاتباع است و بیان اینکه هر گونه تغییر در محتوای این مصوبه باید در همین ستاد به جمع بندی و تصویب برسد.

تنش‌های خارجی وارد بازارهای داخلی نشود

رضا محتشمی پور در این نامه با اشاره به افزایش شدید قیمتهای جهانی برخی از محصولات پایه خصوصا زنجیره فولاد، فراورده‌های نفتی و پتروشیمی ناشی از تحولات و تنشهای اتفاق افتاده در مرزهای اتحادیه اروپا، تصریح کرد: این چالش به درستی این نگرانی را به‌وجود آورده که تنشهای حاصل از یک بحران در صدها کیلومتر دورتر از مرزها و بدون ارتباط با واقعیتهای اقتصاد این کشور، نباید عینا به بازارهای داخلی وارد شده و اقشار جامعه را تحت فشار تورمی بیش از این قرار دهد. وی همچنین تصریح کرد: از سوی دیگر محدودیتهای اعلام شده در تامین انرژی صنعت، نگرانیهایی را در خصوص تامین میزان مناسب از نهاده‌های تولید و کالاهای پایه را برای صنایع داخلی و پروژه‌های عمرانی به‌وجود می‌آورد. معاون معادن و فرآوری مواد وزارت صمت افزود: هر دو این نگرانیها کشور را نیازمند اتخاذ تصمیم فوری در خصوص کاهش تدریجی شدت صادرات کالاهای پایه و تامین میزان مناسب این کالاها برای بازارهای داخلی با احتراز از مکانیزمهای امتحان شده و منسوخ ایجاد ممنوعیتهای گسترده و دفعی صادراتی و مداخلات دستوری قیمتی می‌گرداند.

ضرورت‌های تامین مواد اولیه مورد نیاز

محتشمی پور، ادامه داد: هدفگذاری رسیدن به رشد ۸ درصدی اقتصاد در امسال و کلان پروژه‌ای مانند مسکن ملی که لازمه رسیدن به سطح مناسب اشتغال، کاهش تورم داخلی و تامین مسکن مورد نیاز جامعه است نیز مستلزم تامین مواد اولیه مورد نیاز با نرخ مناسب برای صنایع داخلی است.

توجه به ایجاد ثبات در عرضه مواد اولیه

وی در ادامه سخنان خود تصریح کرد: اگر صنایع شاخص بورس با اعمال بسته حمایت از بورس از جمله با اعمال سقف قیمتگذاری سوخت و یا سایر اجزاء بسته حمایت از بورس در قانون بودجه امسال، مورد حمایت دولت قرار می‌گیرند که اثرات آن نیز در رشد شاخص بورس تجربه شد، انتظار میرود که ایجاد ثبات در عرضه مواد اولیه، محصولات پایه و تامین کالای مورد نیاز مصرف‌کنندگان داخلی هم مدنظر سیاستگذاران حوزه اقتصادی کشور قرار گیرد.

هدف این عوارض کاهش اصل سود بنگاه‌ها نیست

معاون معادن و فرآوری مواد وزارت صمت با بیان اینکه، رشد مداوم شاخص بورس تنها عامل در تصمیم گیریهای اقتصادی کشور نخواهد بود، گفت: از سوی دیگر ماهیت این عوارض صرفا کاهش شدت سود آوری صادراتی و جذابیت صادرات است و نه کاهش اصل سود بنگاهها و لذا مثلا در شرایطی که طی سه ماه گذشته نرخ محصولات صادراتی و به تبع آن سود حاصل از صادرات شرکت‌ها در برخی گروههای صنایع فلزی تا ۵۰ درصد افزایش یافته با وضع عوارضی در حدود ۲۲ درصد سعی در کاهش انگیزه صادرات و حفظ موجودی مواد اولیه کشور شده است. محتشمی پور با یادآوری اینکه اتخاذ وضعیت مقابله با بحران جهانی در حفظ ذخایر کالایی فرآیندی است که طی چند ماهه گذشته در اغلب کشورهای جهان در اشکال شدید و بسیار سختگیرانه اعمال شده است، اضافه کرد: حتی در شرایط قبل از بحران جاری نیز در اقتصادهای بسیار بزرگتر و با قابلیت بیشتر نیز شاهد وضع ممنوعیتها و یا افزایش عوارض صادراتی هستیم. مانند آنچه در چین با افزایش عوارض صادرات فروآلیاژها تا ۴۰ درصد و چدن تا ۲۰ درصد شاهد بودیم. وی در ادامه سخنان خود تاکید کرد: توقف و بازگشت روند کاهش یک روزه شاخص بورس بیانگر آنست که موضوع ابلاغ عوارض صادراتی، در کنار عوامل مهم‌تری مانند روند نرخ ارز و با تعدیل انتظارات غیر واقعی بازار از فضای سیاسی بین‌المللی نقش اندکی در انتظارات بازار از سودآوری بنگاهها داشته و بازار سرمایه به خوبی متوجه اثر اندک این مصوبات در عملکرد مالی شرکت‌ها هست.

معاون معادن و فرآوری مواد وزارت صمت یادآوری کرد: خصوصا هنگامی که این اثر اندک با کاهش نرخ مواد اولیه پوشش داده می‌شود و یا با افزایش بیشتر نرخ محصولات صادراتی اثر آن کاملا خنثی می‌شود.

محتشمی پور، تأثیر افزایش ترکیب همزمان عوارض جدید و افزایش نرخ صادراتی بر سهام شرکت‌های با سهم بازار صادراتی

بالا را مورد تاکید قرار داد و گفت: اثر بسیار اندک بر سهام شرکت‌های متکی به بازار داخلی، تاثیر مثبت این مقررات بر کاهش نرخ داخلی نهاده‌های بیشتر شرکت‌های مندرج در تابلو بورس، حداکثری مداخلات قیمتی در بازار داخلی و جایگزینی آن با فرآیندها و دستورالعملهای پیش

اتخاذ سیاست کاهش بینی پذیر از جمله مواردی است که می‌تواند توجه سازمان بورس را نسبت به اثرات مثبت دستور ابلاغ شده به همراه داشته باشد.

وی در ادامه گفت: بدیهی است که با توجه به محتوای این مصوبات در صورت کاهش التهابات در بازارهای جهانی این عوارض نیز کاهش خواهد یافت. معاون معادن و فرآوری مواد وزارت صمت تاکید کرد: این وزارتخانه بررسیهای خود را بر کشف موارد و نکات ریزی که ممکن است در اجرای این مصوبات تاثیر منفی بر عملکرد شرکت‌ها داشته باشد و رفع آنها متمرکز کرده و از ملاحظات آن سازمان نیز در جهت ارائه پیشنهادات بهبود فرآیندهای ابلاغی به مراجع تصمیم گیری استقبال می‌کند.

چشم‌انداز بورس در سال جدید

گروه معدن

عکس: آیدا فریدی

معاملات بورس از اوخر اسفند ماه وارد مدار صعودی شد. این امر باعث شد تا سهامداران بتوانند با کاهش میزان ضرر و زیان‌های اعمال شده در چند ماه گذشته به استقبال بهار بروند و روزهای معقولی را در این بازار تجربه کنند. در ادامه این روند، معاملات بازار در هفته نخست فروردین‌ماه و برخلاف پیش‌بینی برخی از فعالان بازار به روند صعودی خود ادامه داد و آینده متعادل و مثبتی پیش‌روی سهامداران قرار گرفت که این امر سبب افزایش ورود نقدینگی به بورس با هدف کسب بازدهی بیشتر از این بازار شد. ایجاد چنین روندی در بازار تحت تاثیر عواملی مختلف انجام شد که در این زمینه مهدی عبدی، کارشناس بازار سرمایه در گفت‌وگو با ایرنا ضمن ارزیابی روند اخیر معاملات بورس، عوامل تاثیرگذار بر صعود اخیر شاخص بورس را مورد بررسی قرار داد که در ادامه می‌خوانید.

علت بازگشت دوباره رشد شاخص بورس در بازار چیست؟

پس از نوسانات بازار سرمایه در ۲ سال اخیر، در اواخر سال گذشته عمده سهام بازار در محدوده‌های کف قیمتی قرار گرفت که با توجه به گزارشات شرکت‌ها و همچنین شرایط کلی حاکم بر فضای اقتصادی کشور، انتظار اصلاح بیشتر قیمت‌ها دور از انتظار بود. از طرفی با نهایی شدن بودجه سال ۱۴۰۱ کل کشور برخی از نگرانی‌ها در ارتباط با صنایع تاثیرگذار بازار کاهش یافت و بازار مترصد محرکی برای حرکت صعودی خود بود که اوج‌گیری مجدد نرخ کالاها در بازارهای جهانی به ویژه رکوردشکنی نرخ نفت خام، عامل جذب نقدینگی به سمت بازار و رشد قیمت‌ها شد. خوش‌بینی فعالان بازار نسبت به حصول توافق در مذاکرات هسته‌ای نیز از دیگر عوامل اقبال سرمایه‌گذاران به بازار سرمایه در هفته‌های اخیر بوده است.

آیا روند صعودی شاخص بورس در بازار می‌تواند ادامه‌دار باشد؟

هرچند انتظار رشد پرشتاب بازار در ادامه سال همانند ۲ هفته ابتدایی چندان منطقی به نظر نمی‌رسد اما بررسی مجموعه عوامل تاثیرگذار بر فضای اقتصادی کل کشور، صنایع و شرکت‌ها نشان می‌دهد بازار سرمایه بتواند روند متعادل و رو به رشدی را تجربه کند. البته باید در نظر داشت که اصلاح قیمتی نه فقط جز جدایی‌ناپذیر روندهای صعودی است، بلکه به قوام هر چه بیشتر معاملات نیز کمک خواهد کرد.

پیش‌بینی کلی شما از روند کلی بورس در سال ۱۴۰۱ چیست؟

همان‌طور که می‌دانیم بخش عمده‌ای از ارزش بازار بورس را شرکت‌های کامودیتی محور یا صادرکنندگان مواد پتروشیمی، معدنی و فلزی تشکیل می‌دهند که نرخ ارز در بازار داخلی و نرخ کالاها در بازارهای جهانی، مهم‌ترین پارامترهای تاثیرگذار بر درآمد و سودآوری این شرکت‌ها هستند. در ارتباط با نرخ ارز شاهد بودیم که حتی در زمان‌هایی که حصول توافق هسته‌ای و کاهش محدودیت‌های درآمدی ایران بسیار در دسترس قرار داشت، نرخ‌ها در این بازار تمایل چندانی به کاهش نداشتند و با تخلیه جو روانی دوباره به بالای ۲۶ هزار تومان افزایش پیدا می‌کرد. این مسئله در کنار تقاضای انباشته شده چندین ساله برای سرمایه‌گذاری ارزی، نشان می‌دهد نه بازار و نه سیاست‌گذار ارزی تمایلی به کاهش نرخ ارز ندارند؛ زیرا هرگونه سرکوب نرخ ارز در نهایت به جهش ارزی در آینده مبدل خواهد شد که مطلوب نخواهد بود. از سوی دیگر درگیری نظامی روسیه و اوکراین و به هم خوردن وضعیت عرضه و تقاضا برای برخی کامودیتی‌ها باعث شده است تا فعالان بازار روی سطوح فعلی قیمت‌های جهانی با اطمینان بیشتری حساب باز کنند که می‌تواند منجر به افزایش درآمد شرکت‌ها در سال ۱۴۰۱ شود. با این وجود محدودیت تامین مواد اولیه و انرژی مورد نیاز صنایع در امسال از جمله مواردی است که تولید شرکت‌ها را با چالش مواجه خواهد کرد و باید دید اقدامات دولت تا چه اندازه‌ای می‌تواند این ریسک را کاهش دهد. قیمت‌گذاری دستوری به‌ویژه برای صنایعی که تولیدکننده کالاهای استراتژیک هستند از دیگر مواردی است که کار را برای برخی از شرکت‌ها در سال ۱۴۰۱ سخت خواهد کرد. در مجموع با توجه به همه ظرفیت‌ها و تهدیدها، پیش‌بینی می‌شود در سال ۱۴۰۱ بازار سرمایه عملکرد مطلوبی داشته باشد.

آیا سال ۱۴۰۱ را می‌توان سال سرمایه‌گذاری در بورس دانست؟

اتفاقات رخ داده در بازار سرمایه در ۲ سال گذشته و نااطمینانی مردم به این بازار باعث می‌شود تا نتوانیم پیش‌بینی یک سال فوق العاده را برای بورس داشته باشیم، اما به نظر می‌رسد با توجه به عواملی که در مورد آنها توضیح داده شد، بازار سرمایه در سال ۱۴۰۱ بازدهی بالاتری از سرمایه‌گذاری در سپرده بانکی یا اوراق با درآمد ثابت داشته باشد و در صورت عدم تحمیل ریسک‌هایی فراتر از انتظار، این بازار می‌تواند در زمره بازارهایی باشد که بیشترین بازدهی را نصیب سرمایه‌گذاران می‌کند.

دولت قبل تا چه میزان در ریزش شاخص بورس موثر بود؟

تاثیر دولت قبل بیش از آنکه در ریزش شاخص در میانه سال ۹۹ باشد، در عدم هدایت مناسب ورود نقدینگی به بازار سرمایه از انتهای سال ۹۸ و در ادامه در سال ۹۹ بود؛ این عدم مدیریت نقدینگی تا حدی منجر به افزایش قیمت‌ها شد که دیگر کمتر کسی در بازار سرمایه در غیرواقعی بودن آن قیمت‌ها تردید دارد.

فرصتی که می‌توانست به شکوفایی هرچه بیشتر بازار سرمایه و تعمیق و افزایش نفوذ بازار سرمایه بینجامد، تبدیل به خاطره‌ای تلخ برای بسیاری از سرمایه‌گذارانی شد که در آن روزها برای نخستین بار سرمایه‌گذاری در بورس را تجربه می‌کردند. واقعیت این است که در نهایت هیچ دولتی قدرت تقابل با نیروهای بازار را ندارد و چنانچه در برهه‌ای کوتاه معاملات از جریان عادی خارج شود، این روند در بلندمدت اصلاح خواهد شد. همچنان‌که در سال ۹۹ و ۱۴۰۰ نیز شرایط به همین شکل رقم خورد.

تاثیر اخذ مالیات از سپرده‌های بانکی حقوقی‌ها بر روند معاملات بازار سرمایه چیست؟

اخذ مالیات از سود سپرده‌های اشخاص حقوقی از مواردی بود که پس از کش و قوس‌های فراوان در نهایت در قالب لایحه بودجه سال ۱۴۰۱ ابلاغ شد. طبق آخرین آمارها حجم سپرده‌های بانکی بیش از پنج هزار همت (هزار میلیارد تومان) است که با توجه به وضع مالیات بر سود سپرده‌های اشخاص حقوقی، بخشی از این منابع به سمت دیگر بازارهای سرمایه‌گذاری از جمله بازار سرمایه روانه خواهد شد، زیرا در شرایطی که بهترین سود سپرده بانکی نیز فاصله قابل ملاحظه‌ای حتی با تورم رسمی کشور دارد، وضع مالیات در عمل این اختلاف را بیشتر کرده و توجیه‌پذیری سرمایه‌گذاری در سپرده‌های بانکی را کاهش خواهد داد.

البته ذکر این نکته ضروری است که خروج سرمایه از سپرده‌های بلندمدت بانکی مانند یک شمشیر دو لبه خواهد بود و در صورتی که این منابع به سمت سرمایه‌گذاری‌های مولد و تولید هدایت نشود، خطر ایجاد تلاطم در بازارها را در پی خواهد داشت.

لزوم احیای اعتماد از دست رفته به بورس

نماینده مردم شیراز در مجلس گفت: مدیریت جدید سازمان بورس باید رویکرد حمایتی نسبت به بازار سرمایه را به‌گونه‌ای مدیریت کند تا اعتماد آسیب دیده مردم به این بازار احیا شود. جعفر قادری در گفت‌وگو با تسنیم گفت: بازار سرمایه نقش مهمی در اقتصاد و تولید داخلی هر کشوری بر عهده دارد و در ایران نیز این بازار طی سال‌های اخیر و با ورود جمع کثیری از مردم، به جایگاه مهمی رسیده و در معادلات سیاسی کلان جمهوری اسلامی دارای تاثیر است. نماینده مردم در مجلس افزود: دولت قبلی از اعتماد مردم به این بازار سوء استفاده کرد و نتوانست از ظرفیت ایجاد شده به خوبی استفاده کند و اقتصاد کشور را سر و سامان دهد؛ چرا که آن دولت، این بازار را به عنوان منبعی برای تأمین کسری بودجه در نظر می‌گرفت. قادری در ادامه تصریح کرد: با تغییر دولت، رویکرد مسئولان جدید به این بازار نیز دچار تغییر شده و اقدامات ارزنده‌ای در جهت حمایت از سهامداران خرد صورت گرفت. این نماینده مجلس در ادامه یادآور شد: پیگیری مربوط به اصلاحات موثر بر بازار سرمایه در لایحه بودجه سال ۱۴۰۱ کل کشور یکی از این اقدامات مثبت است که می‌تواند جایگاه بورس را در سال جدید ارتقا دهد و موجب دلگرمی مردم جهت سرمایه‌گذاری در این بازار پر ریسک شود. وی همچنین عنوان کرد: مدیریت جدید باید این رویکرد حمایتی نسبت به بازار سرمایه را به دور از جنجال‌های رسانه‌ای ادامه دهد تا اعتماد آسیب دیده مردم به این بازار احیا شود.

نابودی اعتماد سهامداران به مشارکت در تولید

یک کارشناس بازار سرمایه معتقد است اخذ عوارض صادراتی از محصولات معدنی باعث به هم ریختگی بازار داخلی، کاهش درآمدهای ارزی و زیان‌ده شدن بخشی از شرکت‌های مشمول این عوارض، می‌شود. که این تصمیمات خلق‌الساعه و بدون در نظر گرفتن شرایط صنعت و شرایط بازار کشورهای رقیب معنایی ندارد جز دست‌اندازی به جیب سهامدار و تولیدکننده برای جبران کسری بودجه. سعید درخشانی در گفت‌وگو با سنا، در واکنش به تصمیم خلق‌الساعه وزارت صنعت، معدن و تجارت مبنی بر وضع عوارض صادراتی بر محصولاتی معدنی و فولادی، اظهارکرد: این تصمیم باعث شوک به بازار سرمایه شد و متاسفانه گویا قرار است در تمامی محصولات دیگر نیز اجرایی شود.

این کارشناس بازار سرمایه ادامه داد: اینطور که پیداست طراحان این سیاست هیچ توجهی به حاشیه سود شرکت‌ها نداشته‌اند. برخی از شرکت‌ها به طور کلی پس از این تصمیم زیان‌ده می‌شوند.

درخشانی ادامه داد: موضوع قابل توجه دیگر اینجاست که در برخی از کالاهایی که بر آنها عوارض وضع شده، شاهد مازاد تولید در داخل کشور هستیم. در شرایطی که تولیدکننده مجبور به عرضه این کالاها در داخل کشور شود رقابت منفی روی می‌دهد و به دنبال آن کاهش نرخ همزمان با کاهش تولید امری بدیهی است. وی افزود: در چنین شرایطی یک فاصله قیمتی جدی بین بازار داخلی و خارجی به وجود می‌آید، که صرفه قاچاق را افزایش می‌دهد. که با وضع چنین قواعدی در اصل به کشورهای همسایه یارانه داده می‌شود! فعال و کارشناس بازار سرمایه در بخش دیگری از اظهارات خود، گفت: موقعیت پیش آمده ناشی از تحولات بین‌المللی فرصت مناسبی برای تولیدکنندگان داخلی برای افزایش درآمدهایشان بود، حتی این موقعیت می‌توانست برای بخش عمومی اقتصاد هم با افزایش ارزآوری حاصل از صادرات یک فرصت استثنایی باشد اما با این تصمیم نه تنها این فرصت‌ها از دست رفت بلکه شاهد تنبیه تولیدکنندگان و صادرکنندگان هستیم.

درخشانی با بیان اینکه دولت به دنبال کنترل بازار داخلی است و به همین دلیل تمایلی به صادرات کالاهای تولیدی ندارد، اظهارکرد: این اصل را نباید فراموش کرد که نیاز داخلی به اندازه میزان تولید نیست و مازاد تولید در کشور در بعضی از کالاها امری بدیهی است. این تصمیم شاید تولیدکنندگان را به این سمت سوق دهد که اساساً کالای خود را با نرخ کمتری بفروشند تا مشمول قاعده عوارض نشوند.

وی افزود: جالب اینجاست که تمام این اقدامات تحت عنوان حمایت از تولید داخلی انجام می‌شود، البته به شخصه مخالف مالیات و عوارض نیستم اما سیاستگذار پیش از هر چیز برای هر اقدام خود باید دلیلی منطقی داشته باشد، تصمیمات این چنین دفعی و بدون حساب کتاب باعث لطمه به اقتصاد است. این کارشناس بازار سرمایه گفت: سهامداران و سرمایه‌گذاران با دیدن چنین تصمیم‌هایی اصطلاحاً دیگر از ریسمان سیاه و سفید نیز می‌ترسند و اعتماد جای خود را بی‌اعتمادی و تردید می‌دهد. درحال‌حاضر سهامداران همیشه نگران هستند که دولت بخواهد برای مدیریت بازار داخلی تصمیمی بگیرد که حتی منتهی به ضرر شرکت‌های تولیدکننده شود.

وی افزود: زمانی که در روزهای خوب سود شرکت‌ها را به انحای مختلف اخذ کنید به طور حتم نباید انتظار ایستایی شرکت‌ها و تولیدکنندگان را در شرایط سخت داشته باشید. همین چند سال پیش شرکت‌های معدنی و فلزی کشور در آستانه زیان‌دهی قرار گرفته بودند و به زحمت به شرایط کنونی رسیده‌اند.

درخشانی در پایان با بیان اینکه پس از تعطیلات نوروز روند بازار رو به رشد بود اظهارکرد: این تصمیم وزارت صمت ضربه سختی به بازار وارد کرد. هم روند صعودی بازار را متوقف کرد و همچنین لطمه‌ای سخت به اعتماد سرمایه داران وارد کرد که شاید مدت زمان زیادی برای اصلاح آن احتیاج است.

روند بهاری معاملات بورس ادامه دارد

رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس گفت: پیش‌بینی می‌شود روند بهاری بازار سهام پایدار بوده و افزایش نرخ سهام شرکت‌ها ادامه‌دار خواهد بود. محمدرضا پورابراهیمی در گفت‌وگو با ایرنا به بازگشت روند صعودی به شاخص بورس و عوامل تاثیرگذار بر آن اشاره کرد و افزود: سال گذشته پیش‌بینی‌ها در خصوص روند معاملات بورس، مطابق با روند فعلی بازار بود، زیرا بر اساس برآوردها نرخ سهام شرکت‌ها در ایران در پایان سال ۱۴۰۰ به حداقل‌ترین نرخ ممکن رسید. وی اظهارکرد: اکنون پیش‌بینی ما این است که روند بهاری بازار سهام پایدار بوده و افزایش نرخ سهام شرکت‌ها ادامه‌دار خواهد بود. پورابراهیمی، نرخ سهام شرکت‌ها را انعکاسی از دارایی‌های واقعی آنها دانست و گفت: برای مثال عملکرد و دارایی شرکت‌هایی مانند شرکت سیمانی یا فولادی در نرخ سهام آنها انعکاس پیدا می‌کند. رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس تاکید کرد: نمی‌توان در اقتصاد کشور شاهد اثر تورمی باشیم و نرخ دارایی واقعی شرکت‌ها با روند صعودی همراه باشد، اما نرخ سهام آنها در مسیر نزولی قرار بگیرد.

عوامل تاثیرگذار در روند ریزشی شاخص

وی به عوامل تاثیرگذار در روند ریزشی شاخص بورس در سال گذشته اشاره کرد و افزود: این اتفاق ناشی از صعود بی‌رویه‌ای بود که بازار از مدت‌ها قبل در پیش گرفته بود و نرخ سهام شرکت‌ها رشد غافلگیر کننده‌ای را تجربه کردند.

پورابراهیمی خاطرنشان کرد: صعود بی‌رویه شاخص بورس در یک سال و نیم گذشته به دلیل عدم نظارت و کنترل هایی بود که در این بازار شاهد بودیم. به گفته رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس، در روند سال گذشته بازار برخی تخلفات انجام شد که اکنون پرونده قضایی آنها در حال بررسی است.

روند بازار سرمایه امیدوارکننده است

وی، روند معاملات بورس را برای سال ۱۴۰۱ مورد پیش‌بینی قرار داد و گفت: براساس پیش‌بینی‌های انجام شده به نظر می‌رسد که شاخص بورس متناسب با تغییرات منطقه ای، مسائل مربوط به برجام، اقدامات انجام شده در حوزه داخلی و آغاز اقدامات توانمندسازی درونی اقتصاد ایران در دولت سیزدهم و نیز با توجه به افت شدید نرخ سهام شرکت‌ها در سال ۱۴۰۰ بتواند روندی مثبت را در پیش بگیرد؛ بنابراین با توجه به ارزیابی چنین مسائلی روند آینده بازار سرمایه امیدوارکننده است.

حذف قیمت‌گذاری دستوری و تاثیر آن بر معاملات بورس

پورابراهیمی به حذف قیمت‌گذاری دستوری و تاثیر آن بر معاملات بورس اشاره کرد و افزود: حذف قیمت‌گذاری دستوری که در دولت سیزدهم شتاب بیشتری به خود گرفت از جمله متغیرهایی است که می‌تواند در کنار دیگر مولفه‌های اثرگذار، با تاثیر مثبت بر روند معاملات بورس همراه شود.

رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس ادامه‌داد: به هر میزان که در اقتصاد کشور زمینه حذف و کاهش قیمت‌گذاری دستوری فراهم شود، به مراتب شاهد اثر مثبت آن در بازار سرمایه خواهیم بود.

وی به معایب وجود قیمت‌گذاری دستوری در اقتصاد کشور اشاره کرد و گفت: اکنون به جای آنکه انتفاع فعالیت شرکت‌ها به سهامداران برسد، سود این شرکت‌ها تحت تاثیر اعمال قیمت‌گذاری دستوری در اختیار دلالان قرار می‌گیرد که این امر باعث می‌شود تا دیگر سودی عاید تولیدکننده و مصرف‌کننده نشود.

پورابراهیمی با تاکید بر اینکه با حذف قیمت‌گذاری دستوری قیمت‌ها منطقی تر خواهد شد و تولید هم با منافع بیشتری همراه می‌شود، اظهارکرد: هر واحد تولیدی که بتواند از حذف قیمت‌گذاری دستوری دارای منفعت شود، سهامداران هم در این زمینه با افزایش نرخ سهام خود نفع بیشتری را به‌دست خواهند آورد.

رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس، به عرضه کالاها در بورس کالا تاکید کرد و افزود: براساس پیگیری‌های انجام شده، متن قانون جدید بازار سرمایه با اصلاحاتی همراه شد و در یک ماه آینده گزارش کمیسیون اقتصادی مجلس نهایی خواهد شد.

وی افزود: براساس این اصلاحیه، الزامات پذیرش همه کالاها و فرآیندهای کالایی در کشور باید در بورس کالا انجام شود که این اتفاق کمک‌کننده به شفافیت آمارها و اصلاح نظام اقتصادی خواهد بود.